

# SLOVENSKI NAROD.

**„Slovenski Narod“ velja:**

v Ljubljani na dom dostavljen	celo leto . . . . . K 24—	celo leto . . . . . K 22—	za Avstro-Ogrsko:	celo leto . . . . . K 25—	za Nemčijo:
pol leta . . . . . 12—	pol leta . . . . . 11—	pol leta . . . . . 13—	pol leta . . . . . 13—	pol leta . . . . . 13—	celo leto . . . . . K 28—
četrt leta . . . . . 6—	četrt leta . . . . . 5.50	četrt leta . . . . . 6.50	četrt leta . . . . . 6.50	četrt leta . . . . . 6.50	za Ameriko in vse druge dežele:
na mesec . . . . . 2—	na mesec . . . . . 1.90	na mesec . . . . . 2.30	na mesec . . . . . 2.30	na mesec . . . . . 2.30	celo leto . . . . . K 30—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.  
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (v prtiličju levo), telefon št. 34.

**„Slovenski Narod“ velja po pošti:**

za Avstro-Ogrsko: celo leto . . . . . K 25—, pol leta . . . . . 13—, četrt leta . . . . . 6.50, na mesec . . . . . 2.30

za Nemčijo: celo leto . . . . . K 28—, za Ameriko in vse druge dežele: celo leto . . . . . K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka  
Upravištvu: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 35

## Baron Bienerth in Nemci.

Lahko trdimo, da je imela Avstrija v zadnjih desetletjih malo ministrskih predsednikov, ki bi se dali v svoji politiki tako zelo voditi od Nemcev, kakor je to storil baron Bienerth.

Era ministrstva Bienertha je bila doba najintenzivnejše germanizacije v Avstriji, kakršne nismo doživeli iz časov Schmerlingovega gospodstva. Pod vlado barona Bienertha se je na severu in na jugu države izvajala zgolj tista politika, ki je bila pogosto najradikalnejšim nemškimi nacionalcem. Zato so podpirali to vlado celo tisti radikalni nemški poslanci, ki so znani pod imenom Vse-nemcev in ki so bili preje vselej najodločnejši protivniki vsake vlade.

In da si je baron Bienerth uravnaval svojo politiko kolikor mogoče po intencijah nemških strank, vendar so bili prav Nemci tisti, ki so mu največkrat oteževali položaj ter mu v najkritičnejših časih metali polena pod noge.

Ko je baron Bienerth pred tedni večina vsled afronte poljskih poslancev podal demisijo in je na to vladar zopet njemu poveril sestavo novega ministrstva, se je zdelo, da bo njegova misija naletela na ljut odpor prav med slovanskimi strankami.

Toda zgodilo se je prav nasprotno.

Slovanske stranke so novo Bienerthovo misijo vzele hladnokrvno na znanje in že se je zdelo, da je Bienerth zopet gospodar situacije.

Toda v zadnjem trenutku, ko je bil ministrski predsednik že takorekó gotov svojega uspeha, so Nemci docela nepričakovano zopet stopili na plan ter mu podstavili nogo.

V soboto zvečer tik pred službeno razglasitvijo nove ministrske liste se je namreč zglasila pri Bienerthu deputacija nemško nacionalnega kluba, obstoječa iz poslancev Chiarija, dr. Grossa, dr. Sylvestra in Wolfa, da ga obvesti o stališču nemških strank nasproti snujočemu se novemu ministrstvu.

Pri tej konferenci je poslanec Wolf sporočil ministrskemu predsedniku, da nemški radikali niso zadovoljni s sestavo nove vlade, zlasti, da ne morejo molčati vzpričo tega, da dobe »za nič in zopet nič« Čehi dva

resorta, med katerima je tudi toli važen resort ministrstva javnih del. Takisto ne morejo nemški radikali trpeti, da dobe Poljaki vodocestne zgradbe v Galiciji zgolj kot plačilo za to, da vstopijo v novo vlado. Končno je Wolf izjavil, da mora njegova stranka iz vsega tega izvajati konsekvence ter nasproti novi vladi stopiti v najstrožjo opozicijo.

O odgovoru barona Bienertha na to Wolfovo enunciacijo ste razširjeni dve verziji.

Po prvi verziji je Bienerth to izjavo vzel na znanje naglašajoč, da je eminentne važnosti, ter prosil nemške poslance, naj o stvari še razmišljajo in najpreje ne store nobenih neprevidnih korakov.

Druga verzija pa pravi, da je baron Bienerth na Wolfove besede na kratko izjavil, da mu vzpričo stališča nemških poslancev ne preostaja ničesar drugega, kakor da položi misijo, ki mu je bila poverjena, zopet nazaj v roke vladarjeve.

Katera verzija odgovarja resnici, bo pokazala najbližja bodočnost.

Skoraj gotovo je, da afronte nemških strank proti Bienerthu ni smatrati za prereno ali celo tragično.

Nemci vedo prav dobro, da se je Bienerth doslej uklanjal vsaki njihovi želji ter vladal v bistvu tako, kakor so oni sami želeli.

Če sedaj navidezno revoltirajo proti njemu, delajo to po prevdanku, da bi moža dobili še bolj v svojo oblast ter z njegovo pomočjo dosegli, da bi se etabliral ne samo v bistvu germanisatorski vladni sistem, marveč celo v najskrajnejših detajlih.

Prepričani smo, da bo med Bienerthom in Nemci ob koncu koncev prišlo, kakor že tolikokrat, zopet do sporazumljenja, a račun te sprave bodo tudi to pot plačali Slovani.

Za to bi bilo pač uместno, da bi bili slovanski politiki nasproti Bienerthu oprezní do skrajnosti.

## Pritožbe proti Južni železnici.

V Mariboru, 6. januarja.

Naravno in normalno bi bilo, da bi si Južna železnica kot nepolitično in gospodarsko podjetje ozirala le na to, kar bi utegnilo koristiti povzdigi in izboljšanju prometa. Drugod se

menda ravnanje železnice po tem načelu — pri nas pa živimo v izjemnih, da, naravnost anarhističnih razmerah in zato ni čudno, da se je vgnedil tudi v vodilnih glavah te velike in važne avstrijske prometne družbe skrajni, malodane odurni šovinizem, katerega podpira in vzdržuje umazani spodnjestajerski nemški narodni svet. Zdi se nam kakor bi bili uslužbeni Južne železnice izvršilni organi nemško-nacionalnih napadalnih in roparskih »obrambnih« družtev. Južna železnica se dela, kakor bi tekla njene proge edinole v nemških in ogrskih, to se pravi, madžarskih deželah. Znano je, da vlada jo na primer v Pragarskem take razmere kakor bi bila to obmejna postaja med Prusijo in blaženo Madžarijo.

Kako bagatelno se obnašajo vodilni krogi Južne železnice napram Slovincem, kaže prav jasno sledeči slučaj. Progo iz Maribora po dravski dolini v Tirole smatra Južna železnica seve za popolnoma nemško, dasi teče skoro do polovice po slovenskem ozemlju. Pred dvema letoma je poslalo kakih 20 občin v Dravski dolini na Štajerskem peticije na ravnateljstvo Južne železnice, da bi nastavljala na postajah v njihovem ozemlju samo take uradnike in nižje uslužbence, kateri bi bili večji slovenskega jezika, daje da bi imela v zalogi dvojezične tiskovine, da bi napravila dvojezične napise itd. Poudarjalo se je jasno in glasno, da to niso nikake izživajoče ali izzivalne narodne zahteve, temveč le zahteve, ki bi gotovo služile lažjemu in točnejšemu razvoju prometa in poslov ter bi odstranile pogoste prepire med uradništvom in prebivalstvom. No — ali mislite, da se je gospoda kaj zmenila za to? Še odgovora niso dobile občine na svoje vloge — dasi bi to bil čin najnavadnejšega takta in uljudnosti. Ko so bile že omejenje prošnje na Dunaju, je došel nek kontrolor v Bistrico nad Mariborom in obiskal nekaj nemškutarških gostin. Potem se je vrnil na Dunaj in poročal, da ljudje v Dravski dolini splošno razumejo nemščino; zahteve po slovenskih uradnikih so torej neutemeljene! In uprava Južne železnice se je potrudila, da je prestavila slovenske uradnike iz Dravske doline in nastavila n. pr. v Rušah zaporedoma dva trda Nemca za postajenačelnika, dasi so se vse štiri interesovane sloven-

ke občine protivile. Na neki postaji v Dravski dolini so dobili slovenski tovarni list iz Trsta. Uradniki niso razumeli besede »riž« — edini slovenski uradnik je ni smel razumeti — in vračunili so prejemniku tovarnino dražje, ker je bil pisan tovarni list v »nerazumljivem« jeziku.

Ne bomo ponavljali starih tožb in opominov, da bi se Slovenci ne bali celo železniških vratarjev in nosačev ter bi vstrajali pri svojih jezikovnih pravicah na kolodvorih. Mnogi mislijo, da mora potem priti do pretepa. Kaj še! Pove se mirno in stvarno — in če se ne ustreže, se človek dosledno v vsakem slučaju pritoži. Bo se že uprava naveličala večnih pritožb! Da bi v tem oziru pričakovali in pričakali kaj od naših poslancev, je prazna marnja. Nedavno tega se je vršil v Gradcu protestni shod proti povišanju tovarnih tarifov na Južni železnici. Udeležila se ga je cela šuma nemško-nacionalnih plemenitih in neplemenitih poslancev. Govorilo se je in »protestiralo« — dasi je imela Južna železnica tozadnje dovoljenje od vlade že v žepu. Odkritosrčen je bil edino slov. dež. poslanec dr. Kukovec, ki mi je rekel po shodu: »Vse skupaj je bil le velik švindel in pesek v oči volilec! Nemški nacionalci ne bodo nikoli resno nastopili proti Južni železnici — vse njihove »akcije« v parlamentu in drugod so samo maneuvre, da se volilec zdi, ut aliquid fieri videatur«. V odboru, ki »protestira« in kuje črne naklepe proti razmeram na Južni železnici, sedi, če se ne motimo, glasoviti jankomirski vladstelnik in znani železniški strokovnjak dr. Hočevar. Napravilo se ne bo nič in naši poslanci se bodo dali vleči za nemškimi nacionalci tudi še zanaprej. Saj se govori, da imajo bojda nekateri klerikalni poslanci celo poslovne zveze z Južno železnico. Kaj ko bi nam o tem kaj povedal g. dr. Benkovič? O da, v naši javnosti je toliko grdega in neodkritosrčnega, zato ne moremo nikamor naprej . . .

## Shod v Št. Jakobskem okraju.

Nekaj odgovora na shod v Unionu. Gospodarsko napredno društvo za šentjakobski okraj je imelo večeraj

dopoldan v gostilni pri Zupanu na Sv. Jakoba trgu velik shod volilec, ki so vse gostilniške prostore do zadnjega zasedli. Predsednik društva je pozdrvil navzoče in naznanil, da bo društvo prirejalo od sedaj naprej vsako soboto sestanke, ob nedeljah pa javne shode. Nato je govoril kot prvi govornik g. dr. Josip Lavrenčič. Babil se je uvodoma s klerikalnim nasiljem in z novim volilnim redom za Ljubljano. Klerikalno nasilje, in njih nakane so se pokazale v vsej svoji nagoti s tem novim volilnim redom. Prej so zahtevali splošno in enako volilno pravico, ko pa so videli, da bi jim prinesel IV. razred večino, so bili naenkrat za kurijalni sistem. S to IV. kurijo so prišli klerikalci šele do veljave in so dobili večino. Sedaj pa so zagrešili še vse kaj drugega, skovali so en občinski volilni red za občine po deželi, drug volilni red pa za Ljubljano. Res je ta sistem najpravičnejši, ker dobe po njem tudi manjšine svoje zastopstvo v občinskem svetu. Če pa so klerikalci, ti patentirani zaščitniki pravice, storili tako z Ljubljano, zakaj se niso držali istega načela za občine po deželi? Nadalje govori g. dr. Lavrenčič o 10milijonskem melioracijskem posojilu in o cestnem zakonu ter osvetljuje težnje S. L. S. oškodovati Ljubljano, kjer le morejo. Jasno se je to pokazalo pri gledališču, liceju, obrtni šoli in kake posledice bi imela njih vlada v občinski hiši, je jasno vsakomur. Kaki so v narodnem oziru, osvetljuje v veliki meri to, kako se je »Domoljub« in škof postavil v boj za »kranjsko šparkaso«. Nemci so dosegli pod njih zaščito nemško gimnazijo. Belar je bil imenovan za šolskega nadzornika in klerikalci so zahtevali kot kompenzacijo za to izdajstvo samo pomnožitev zastopstva dež. odbora v deželnem šolskem svetu, da morejo z največjo brezobzirnostjo in infernalno hudobnostjo zatirati napredno učitelstvo. Končno bo zopet zasluga naših klerikalcev, če pridejo Nemci zopet v občinski svet.

Za dr. Lavrenčičem je govoril knjigovez g. Franc Breskvar. Narodno - napredna stranka je storila v svojem odboru sklep, prirejati vsak mesec po okrajih sestanke, na katerih se bo razgovarjalo o željah in težnjah občanov. Kaki osrečevalci obrtnika so klerikalci, se razvidi posebno iz izjav in iz dela Kregarja in Ložarja.

## LISTEK.

### Libera nos a malo.

Zgodovinski roman. Spisal Vladimir Vesel.

(Dalje.)

»No, potem moraš priznati tudi, da imamo v naših krajih kar na dlani dokaze, da se uganja pri nas čarovnija. Ali ni znano nam vsem, da se kvari žito na polju, da cepa najboljša živina, da rode dekleta, ne da bi vedela od koga so spočele? Se ne dogaja dan na dan, da ureče čarovnica otroku? In če priznamo vse to, moramo priznati tudi, da so med nami čarovnice in čarovniki in vešče.

»Vse je res,« se je oglasil mladi Ivan, »toda . . .«

»Nič toda!« mu je segel v besedo Sveti Jovo, »poznati moraš znamenito Sprengerjevo delo »Malleus maleficarum«, to je klavido, s katerim moramo pobiti brezbožno čarovništvo, to je meč božji, s katerim moramo posekati korenine hudičevim znanostim.«

»Vendar pa bi se osmelil vprašati, učeni mojster,« ga je prekinil Ivan Šteberški malodušno, »ali bi se ne dalo ogniti vsem grozotam, ki jih zapoveduje ravno ta Sprengerjev »Malleus.«

»Kako neki?« je vprašal Jovo osorno, »svarim te, ne zavzemaj se za

vešče, ki jih je bog zaznamoval! Kaj pa porečeš k temu, da živi ravno na Bočkovem cela kmečka rodbina, v kateri imajo vse ženske eno oko rjavo, drugo pa rdečkasto? Poslal sem tja človeka, ki ga tam nikdo ne pozna, in potrdil mi je to! Ali ni očitno, da so vse te ženske vešče? Ali se upaš tajiti? Ni to jasen dokaz čarovništva?« In ker Ivan na ta njegova izvajanja ni odgovoril, je nadaljeval župnik Jovo po kratkem molku: »Brez obzira in brez prizanašanja moramo zatirati te satanove zavestnike, z ognjem jih moramo pokončati, da ne oškropi njih kri zemlje in je ne ponesešzi in zastrupi, zakaj rastline, ki bi vrasle iz zemlje, oškropljene s krvjo vešč, bi bile zopet hudičeva last in izvor novega gorja.«

»Pa kaj, ko bi se poskusilo z eksorcizmom,« ga je prekinil Ivan, »morda pa bi bilo mogoče izgnati hudiča iz njih?«

»Kaj še,« ga je zavrnil Jovo, ki mu je žarelo že vse lice svete jeze in od težkega, obilo zaužitega vina. »Ti ljudje so sami že napolnjeni na tem svetu, to niso obsedeni, ki jim je vrag omračil um. Le proti obsedenem zaleže eksorcizem, nikakor pa ne proti večšam in čarovnikom.«

»Meni pa to tudi ni popolnoma jasno,« se je oglasil zopet Rauber, »kako bi ne zaleglo izganjanje hudiča; odkrito rečeno, mi tudi sežiganje vešč ni nič kaj posebno simpatično!«

»Bog te varuj, Rauber!« je zakričal Sveti Jovo. »Jaz te nisem sli-

šal in Ivan tudi ne. Tvoje besede so bile uporne, škodljive obstoju svete cerkve! Boga zabvali, da imaš tako imenitne sorodnike in da te je slišal prijatelj, ki ne mara vedeti, da je slišal tvoje besede! Oprl se je Sveti Jovo s pestmi na mizo, glava se mu je zibala med rameni in rdeče, izbuljene oči so se mu svetile.

»Pojdiva,« je zasepetal Rauber Ivanu, »pijan je dobri Jovo,« in vstala sta in se poslovila od župnika. Ko sta bila Rauber in Ivan Šteberški zunaj župnišča, prijel je Rauber Ivana za ramena. »Le poskusite, mladi prijatelj, z eksorcizmom, in poročajte mi o uspehih in Hasberško graščino. Če bo pa Sveti Jovo vendar pisal Paradaizerju, bom že jaz izposloval pri glavarju in škofijskem vikarju, da se stvar zavleče, dokler mi ne sporočite o svojih uspehih. Na vsak način pa le poskusite z eksorcizmom!«

ku v goltanjah, so naznanjali prihod pomladi. Na zabodu za Cerkniskimi gorami se je poslavljalo solnce. Temne sence so plavale po Cerkniski kotlini.

### III.

Tretji dan je vstajal izza Grmade, ki obrablja proti vzhodu nebo, če pogledaš iz nove Šteberske graščine proti Križni gori. Na oknu sloneč se je oziral Ivan po golem pobjrdu, ki mu je zapiralo razgled proti Grahovem in proti Cerknici. Doli pod gradom na vasi se je že zbudilo življenje. Tenak dim se je valil po strehah in se spuščal kakor prozoren prt na rjava mokra tla. Tuintam je stopila na prag kmetica in se ozirala proti nebu. Tiho je bilo vsenaokrog in vendar preveto življenja, hrepencega po solncu in toploti. Iz stariških, nagrbnjenih obrazov si bral, kako slutijo trde kmečke duše vstajanje, kako čakajo na trenutke, ko vdahne probujajoča se narava življenje mrtvoleščim poljem in travnikom. Tudi Ivana se je dotaknila ta slutnja, tudi njemu je zaigrala pesem o vse-mogočem stvarjenju. Slonel je ob oknu in strmel pred se in nepremagljivo pričakovanje mu je polnilo dušo, vendar pa si niti sam ni vedel odgovora, kaj bi bilo ono neznanu in veliko, kar sluti. Gladko in neizpremenljivo ravno je bila začrtana pot njegovega življenja; od prvega koraka pa do zadnjega so bili vsi epaki, složni in neprenagljeni, preračunjeni

že tisoč in tisočkrat od drugih, njemu odmerjeni in nakazani od tujih ljudi in le par korakov na desno in na levo mu je bilo dovoljenih. Kako ozek delokrog in kako kratkogledno obzorje, ko so ga silile mladeniške moči v boj in v življenje! Nejasna in brezobzirna bridkost je ležala na njegovem duhu in ga težila. Z nevoljo je odganjal vsiljive spomine, ki so mu vstajali ob pogledu na ta napol prebujena brda, sram ga je obilval, kadar so se mu ustavile misli na njegovi službi v hiši onih, ki so sedli v posest njegovih prednikov. In vedno so hodili njegovi spomini in njegove misli po teh prepovedanih potih in niso hotele ostati na oni ravno in neizpremenljivo začrtani poti, ki so jo bili odkazali drugi. Zdaj se je spomnil svoje obljube, dane kmečkemu dekletu v kapelici pri sv. Križu. To je bila prva postojanka na njegovi poti, kjer lahko poskusi svojo moč, prva preizkušnja njegove poslatve. Što in stokrat so se v preteklih dveh dneh že ustavile njegove misli pri neznaniki od sv. Križa, sto in sto načrtov je že izdelal in zavrgel in jih vedno zopet pobiral in premislil. Izhoda ni našel, a najti ga je hotel, to je bila vodilna misel vsemu njegovemu premišljevanju. Zavedal se je v tem trenutku, da se mu posreči predeti temo, ki mu ni dala jasno videti, takoj nato pa se mu je dozdevalo, da se podira vsa stavba njegovih naklepov pod neznanu silo nevidnih in nepojmljivih moči.

(Dalje priložiti.)

Knjigovsko obrt so klerikali v Ljubljani skoro ubili. Ubili so jo pa s tem, da so odvzeli vsem tem obrtnikom delo z ustanovitvijo lastne velike knjigovozne v »Katoliški tiskarni«. Isto, kar so storili klerikali: s knjigovozji, čaka še druge obrte. Na Rakovniku hočejo etablirati celo vrsto delavnic, v katerih se bodo izvrševali njim samim v dobiček različni obrti. Tako hočejo delati umazano konkurenco ljubljanskim obrtnikom in jim spodkopati še to bore gospodarske stališče, ki so si ga s trudom priborili. Učiteljski tiskarni so odjedli vse šolske tiskovine, ker to učitelstvo še ne leži do zadnjega pred njimi na trebuhu.

Oglasil se je nato g. tržni nadzornik Ribnikar, ki se je bavil s klerikalnim shodom v »Unionu«, pred vsem pa kot strokovnjak z draginjskim vprašanjem. Ostudno je, kako kruto brijejo norce klerikali iz Ljubljane in njenih meščanov. Tako se je osmelil trdit dr. Pegan, da v Ljubljani draginje sploh ni, in da Ljubljancem sploh treba ni mesa jesti. Drug reševalec draginjskega vprašanja je št. Jakobski župnik, ki je na klerikalnem shodu priporočal meščanom, naj se žive ob samem močniku. Še drug reševalec je dr. Krek, ki priporoča sporazumljenje kmeta in meščana, zlobno pa zakriva, da so ravno klerikali krivi, da je tako sporazumljenje nemogoče, ker hujsko po shodih in po cerkvaških kmeta na meščana. Najtemeljitejši reševalec draginjskega vprašanja pa je dr. Sustersič, ki pravi, da bo z izsušenjem ljubljanskega barja draginjsko vprašanje tako enostavno rešeno in rohani proti uvozu argentinskega mesa. V svojih razlogih zoper argentinsko meso se opira pred vsem na nevarnost okuženja po kužnih boleznih. To pa je navadna farbarija in nič drugega. Kužnih bolezni argentinsko meso k nam ne bo prineslo. To meso se pregleda že v Ameriki po avstrijskih živinozdravnih, drugič se pregleda meso po živinozdravnih, ko pridejo ladje v Trst in 3., ko pride na trg. Od tega mesa nam tedaj ne preti nevarnost okuženja pač pa preti ta nevarnost v naši deželi in po celi Avstriji. Danes se razširja strahovito hitro med našo živino kuga na gobeh in parkljih in celo v mestni klavnici se je že pojavila, tako da je moral poseči vmes vlada in dati pobiti lepo število volov. Vendar se širi ta bolezen že tudi v mestu. Po Kranjskem pa je ta bolezen že sploh razširjena. V sled tega ne bo preteklo morda 14 dni, ko bo meso na trgu stalo 1 kilogram celi 2 K, med tem, ko dobivamo danes argentinsko meso prve vrste za 1 krono 40 vinarjev. Velika ovira, da argentinsko meso ne more uspešneje vplivati na cene domačega mesa, pa je colnina, ki znaša za 1 kg 30 v. Če se pa dovolj prosti uvoz argentinskega mesa, ob sebi umevno, z vsemi varnostnimi odredbami zoper živinske bolezni, — potem ne bo samo padla cena mesu in naravno tudi drugim živilom, marveč bo s tem pomagano tudi našemu kmetu. Danes je pri nas obširno pomanjkanje živine, kmet sam mora kupiti živino od velikih kmetov in veleposelstnikov. Naš kmet pa je po večini majhen gospodar, ki ima v svojem blevu samo po eno ali dve glavi. Našemu kmetu bo s tem samo pomagano, če dobi živino po nižji ceni. — Danes argentinsko meso ne more še vplivati na ceno, ker se ga uvaža v premajhnih množinah. Če se pa uvede kot ljudsko živilo in se mu znižajo cene vsled odprave carine, potem se bo čutil njegov vpliv tudi na cenah domačega mesa. Poleg tega prihaja pa k nam to meso brez onih delov, pri katerih podraže priklade same na sebi meso s svojco težo. Iz Argentine dobivamo namreč samo sprednje in zadnje dele, tedaj take dele, v katerih je priklada le zelo majhna. Dr. Sustersič nadalje pravi, da Ogrska ne privoli v uvoz argentinskega mesa. Smešno je, da hoče na ta način kriti in opravičiti svoje nasprotovanje proti uvozu. Ali je dr. Sustersič Oger, da ga boli, če bi Avstrija jemala svoje meso drugod? Ali so ljudski interesi tako brezpomembni, da bi se vlada ne smela zavzemati za nje, ker jo vežejo dogovori z drugo vlado. Mnogo težavnih vprašanj se je že rešilo, rešiti bi se dalo tudi to. Če bi bili dr. Sustersiču res na srečo interesi našega malega kmeta in s tem tudi našega meščana, bi se moral zavzemati za to, da se odpro meje. Tako pa se norčuje samo iz naših težnj. Mi sami, Ljubljana sama, ne bo dosegla ničesar, kakor poedine ladje argentinskega mesa ne bodo storile konec draginji, kadar pa bo dovolj glasov, ki bodo doneli vladi na uho, tedaj bo odjajala tudi ona, ker se ne bo mogla protiviti ljudski volji. Dr. Sustersič pa nas tolaži, da bo draginja ponehala, ko bo izsuševanje Barja končano. Ne glede na to, da to zopet ni nič drugega, kakor prav poznorna farbarija, pa se vprašajmo, kdaj se bo to zgodilo? Danes imamo draginjo, danes smo lačni, dr. Sustersič pa nam obeta rožice na Barju in nas tolaži, da bo enkrat v prihodnosti boljše. Pa poglejmo si to »enkrat

malo bližje. Ko bo Gruberjev prebop poglobljen, Barje še ni izsušeno, trajalo bo še leta in leta, da bodo vsa dela končana, in si vi lajše bodo zrasli že našim sinovom, ko se bo pridelo na Barju toliko, da se bo to pomalo na ljubljanskem trgu. Take so dr. Sustersičeve zveneče obljube od prve do zadnje, tako kruto se norčuje iz meščanov!

Lepo uspeli shod je nato zaključil predsednik z zahvalo govornikom ter spominjal navzoče na one čase po potresu, ko so zidali po potresu cerkev pri Sv. Jakobu ter so si naprtili gospodarji in obrtniki 9 1/2% doklado.

## Politična kronika.

Odsek za zunanje zadeve avstrijske delegacije bo imel svojo prvo sejo 25. t. m. v Budimpešti. Zunanji minister grof Aehrenthal bo imel že v prvi seji svoj ekspozice.

Mesto papeževnega nuncijsa na Dunaju bo, kakor poroča »Residenz-Korrespondenz«, kmalu zasledeno. V poštev prideta dva kandidata in sicer monsignor Giovanni Tacci, nuncij v Bruslju in pa monsignor Scapinelli, državni podtajnik pri papeževem državnem tajniku v Rimu.

Kossuthova stranka baje razpada. Iz Budimpešte namreč poročajo, da se hoče 17 članov Kossuthove stranke, ki šteje 53 poslancev, pridružiti grofu Apponyju; 15 se jih bo pridružilo grofu Tiszi. V Kossuthovi stranki jih bo ostalo samo 13, dočim se jih 8 pridruži Justhovi stranki. Tako bo naposled slava Kossuthova popolnoma zatemnela.

O novih dogovorih in pogodbah med veselimi pišejo razni časopisi. O rusko-avstrijskem razmerju poročajo »Münchener Neueste Nachrichten« iz Petrograda: Tukaj se govori, da sta si cesarska dvorana na Dunaju in Petrogradu, dopisovala brez posredovanja zunanje ministarstva. Ta okolščina je povzročila vesti, da odstopi grof Aehrenthal in da bo njegov naslednik dosedanji avstrijski poslanik v Carigradu Pallavicini. V Petrogradu smatrajo odstop grofa Aehrenthala za neizogibni pogoj zvišanja rusko-avstrijskih stikov. — Na Ruskem in Francoskem slikajo z ozirom na rusko-nemška pogajanja rusko-francosko razmerje kot najspornejšo. Berolinski poročevalec časopisa »Kölnische Volkszeitung« trdi, da skuša angleška vlada ustvariti angleško-francosko-severoameriško zvezo. Severna Amerika se zavzema za ta načrt, ker se boji Japoncev in izgube filipinskih otokov, katere bi lahko branilo par angleških dreadnoughtov, boji se pa tudi, da bi Japonci ne napadli Kalifornije. Američani naj pomagajo Angliji zoper Nemce, Angležani pa Amerikanom proti Japoncem. — »Berliner Tagblatt« poročajo iz New Yorka, da se je v Washingtonu začelo pogajanje o angleško-severoameriškem dogovoru, vsled katerega naj bi se ustanovilo mirovno sodišče v vseh sporih, ki se tičejo časti, ozemlja in denarnih zadev Anglije in Severne Amerike.

Novo kolonijo je dobila Nemčija. Monakovski knez Albert je prodal za tri milijone frankov Nemčiji veliko ozemlje v bližini afriškega Mozambika, za katero sta se zastopaj potegovali Francija in Anglija. Monakovski knez je kupil to ozemlje od portugalskega kralja Karlosa. Ker ponudba Nemčije ni bila tako ugodna kakor ponudba Francije in Anglije, vzbujata pa prodaja v diplomatskih krogih veliko senzacijo.

Ustavo so uvedli v kneževini Monako, v kateri vlada po imenu Albert Honorius, v resnici pa neka družba, ki vzdržuje igralnice v Monte Carlu. Objavili so namreč poročilo pravnikov Louisa Renaulta, Julesa Rocherja in Auoreja Weisa o ustanovni organizaciji monaške kneževine. — Poročilo je predloženo ustavnemu zakonodajalcu, katerega je odobril monaški knez in ki določa, da izvršuje vladno moč pod avtoriteto monaškega kneza državni minister, katerega podpira poseben svet. Ustavni zakon ustanavlja tudi državni svet. Zakonodajno moč izvršuje knez in narodni svet, ki ima 21 članov. Člani tega sveta se volijo na podlagi splošnega volilnega reda za dobo štirih let. Kneževina je razdeljena na tri občine. Tudi upravlja občinski svet. Volilno pravico v občinska zastopstva imajo tudi žene.

## Štajersko.

Konkurz je razglasilo okr. sodišče v Celju na premoženje Viktorja Ušena, neprotokolar. trgovca v Braslovčah. Za konkurznega komisarja je določen sodnik dr. Kočevar v Celju, za upravitelja konkurzne mase pa g. Jože Pauer, trgovec v Braslovčah.

V dijaški kuhinji v Celju se vrši izvanredni občni zbor dne 14. januarja t. l. v posojilnici dvorani Narodnega doma ob 2. popoldne.

Sprememba pri »Deutsche Wacht« v Celju. Znan dr. Balogh se je popolnoma odpovedal sodništvu pri »vahtarici«, ker se nobe dati sekirati od grbavca. Tudi Rihla odide od »vahtarice«. Ali bodo počasi šli vsi zvesti janki in branitelji celjskega »nemštva«?

Klub celjskih trgovskih pomočnikov je priredil na dan Sv. treh kraljev v »Skalni kleti« jako dobro uspelo predpustno veselico. Sviral je oddelek Celjske narodne godbe.

Za prvo letošnjo poročno zasedanje v Celju je določen za predsednika dvorni svetnik Wurmser, za namestnike pa svetnika višjega dež. sodišča Fran Garzaroli pl. Thurnlack in Ad. Kotzian ter svetnika dež. sodišča dr. Roschanz in dr. Kočevar.

»Slovenska čitalnica« v Mariboru priredi dne 2. svečana velik ples in prosi sosedna društva, da se ozirajo na to prireditve.

Mariborska moška C. M. podružnica je odposlala meseca grudna glavnemu vodstvu v Ljubljani sledeče prispevke: Narodni davek (nabr. g. Majer) 19 K. Daroval neimenovan 20 K. Članarina 30 K. Nabiralniki v »Nar. domu« 11, v Medenovi gostilni 10 in gostilni g. Amra pri Sv. Martinu 4 K. Skupaj 94 K. Dalje 5 listkov »Tolstovrške slatine« za restavracijo »Nar. doma« in 7 takih za Medenovo gostilno. Nabiralnik v gostilni g. Amra pri Sv. Martinu je domesel v kratkem času prve 4 krome. Zahvalujemo se za to tamošnjim domoljubom ter jih prosimo, da bi se tudi v prihodnje spominjali naše šolske mladine na narodnih mejah.

Iz Maribora. »Straža« je priobčila pod zaglavjem »Obrekovalcem« izjavo, da sem jaz odgovoren za lažljivo vest, da bi S. K. S. Z. ne hotela ničesar darovati za božičnico v Studencih, katero vest bi prinašali potem liberalni časniki. Kolikor mi je znano, ni bilo v »liberalnih« časnikih v tem oziru nikake druge vesti, kakor moje poročilo v »Nar. dn.« 21. decembra, ki pa je bilo popolnoma jasno in odkrito. Če se je konstatiralo, da ste priredili božičnico C. M. D. in S. K. S. Z. skupno, umeva se samo ob sebi, da ste tudi obe društvi denarno prispevali. Če sem opustil naštevati prispevke, storil sem to na lastno pest iz priprostega vzroka, da bi ne dal »liberalcem« povoda k nepotrebnim kritikam. Dogovorilo se je namreč prej, da prispeva S. K. S. Z. polovično s C. M. D. Pozneje pa je dala omenjena zveza le 100 K, dočim je prispevala družba sv. Cirila in Metoda 200 kron. (50 kron. je dala mariborska »Posojilnica«, 70 K so nabrale razne dame.) To, kar je »Straža« ne ljubo dregnilo, bila je pripomba uredništva, da nekateri gospodje okoli »Straže« niso hoteli prispevati osebno za božičnico v Studencih, kar pa ni vzbudilo na moji gredi in tudi ne morem biti za to odgovoren. Izjavljam pa, da je to v obče znano dejstvo in da se strinjam s tisto pripombo — razun nekaterih zbadljivk — popolnoma. Tako izgledajo pri nas lažjive vesti! —

Razpisano je eno nanovo ustanovljeno mesto sodnika v Laškem trgu do 17. januarja. Slovenci, prisite za njega!

Iz Šmarja pri Jelšah. V soboto dne 14. januarja se vrši pri g. Habjanu vojaški koncert in v zvezi z njim plesni venček. Svira godba pešpolka št. 70 in Zagreba. Začetek ob 8. uri zvečer.

Konjski tat. Nek Franc Posteržnik je ukradel posestniku Jožefu Brnovecu v Zakutu pri Brečicah par konjev med tem, ko je bil kmet z družino pri večerji. Tatu so dobili v Jaski na Hrvaškem, ko je hotel konje prodati.

Snega so padle te dni velike množine. Na Južni železnici so imeli nekateri vlaki zamude.

»Los von Rom«-gibanje v Mariboru. Lani je prestopilo v Mariboru k protestantski veri 211 oseb (l. 1909 168). »Los von Rom« gibanje torej narasča in duhovščina se ga silno boji. Odtod izvira tudi narodna mlačnost mariborskega škofa in malodane vse podrejene duhovščine.

Redek slučaj. 9. januarja bi se imel vršiti začetek zasedanja protinikov pri deželni sodnji. Ker je bil predložen samo eden slučaj, se je zasedanje odpovedalo. Na Spodnjem Štajerju se to nikoli ne zgodi; zato že skrbi duhovščina in pa snoparije.

Zadnje občinske volitve v Mariboru pred upravnim sodiščem. Proti izvolitvi nemščonacij, odbornikov iz 3. razreda, katere so je izvršila dne 17. nov. 1900, so se pritožili socialisti na upravno sodišče. To je potrdilo volitve vseh odbornikov razen Fr. Binderja, kateri je bil takrat samo stariši pomočnik in ni imel nobene samostojnega obrata ali podjetja. Vršile se bodo torej nadomestne volitve.

Klerikalna posojilnica v Dobruju na Štajerskem se nabaja, kakor pravi celo člani njenega načelnstva, v

velikih težavah. Ako se zgodi kaka nesreča, je Slovenstvo na Dobruju za mnogo let pokopano. Spiritus agens v tej posojilnici je znani kaplan in Peskov prijatelj Schreiner v Žalcu. Klerikali sedaj ravno zatogadelj toliko pišejo o Zvezi slov. posojilnic v Celju, da bi zakrili dogodek na Dobruju, ki imajo morda priti v najkrajšem času.

Čitalnica v Gradeu priredi dne 14. januarja v dvorani »Zum grünen Anker« plesni večer.

Iz Zgornje Radgone poročajo nemški listi, da se nekateri člani okr. šolsk. sveta sila upirajo temu, da bi dobil klerikalni nadučitelj pri Sv. Jurju ob Ščavnici naslov ravnatelja.

Kje je štajerski deželni odbor? Graška »Arbeiterw.« poroča, da je napravil čuvaj Viljem Kittner v deželni bolnišnici in Fürstenfeldu homoseksualni atentat na nekega bolnika in vendar je to človeče še vedno v službi. Štajerski nemško-nacionalno-klerikalni dež. odbor nima očitno v takih rečeh pretanke vesti.

## Koroško.

Krvav dogodek na meji. Iz Beljaka se poroča: V soboto se je odigral na italijanski meji krvav dogodek. Posestnikov sin Peter Filafer je hotel iti na svoj dom, ki stoji nedaleč od meje. Spotoma ga je ustavil italijanski finančni paznik ter ga dolžil tihotapstva. Paznik ga je pozval naj mu sledi v Pontebo, Filafer pa se je branil pač pa je bil pripravljen iti z njim na avstrijski komisariat v Pontabel. Sedaj pa je italijanski stražnik skušal Filaferja s silo spraviti s seboj; ker pa tega ni mogel, je potegnil revolver ter ustrelil na Filaferja, ki se je smrtonevrno zadet zgrudil. Nato je italijanski stražnik pobegnul. Filaferja so prenesli ljudje, ki so ga našli, v Pontabel, od tam pa so ga prepeljali v Beljak. Italijana so še v soboto aretirali v Spodnji Donji.

Tat. V Beljaku je bil aretiran 17-letni Ivan Pirker, v trenutku, ko je hotel prodati neki starinarici celo culo modrotiska za 4 K, ki ga je bil ukradel iz izložbe trgovca Kōčka na Cesarja Jožefa trgu. Modrotisk je bil baje vreden 27 K.

Nevarna grožnja. Iz Beljaka izvevmo, da je grozila prodajalka peciva v zavetišču za onemogle v noči od 2. na 3. v družbi z dvema moškima hišnem pazniku, da ga bo zabodla. 3. t. m. je paznik Hugo Šober ovadil policiji Marijo Rauter, katere je bila potem zaradi nevarne grožnje aretirana.

## Prilorsko.

Sokol v Podgori pri Gorici se jako lepo razvija. Priredil je bil prav lep Silvestrov večer. Vse je bilo tam dostojno, lepo v redu, kakor je pač navadno pri sokolskih prireditvah. Ali Sokol v Podgori bode v oči klerikalec in pa tudi socialne demokrate. Ko je odbila polnočna ura, so se pripravili socialni demokrate, da pojdejo na Sokolovo veselico. Okoli 2. so prišli. Niso prašali za dovoljenje, nič, kar vdrilo so v dvorano pri Bregantu, kjer se je vršila veselica, začeli plesati, pehati se in celo zmerjati mirne ljudi. Naprednjaki so bili čisto mirni, ko so pa videli, da bi rdečkarji radi izvali prepri in pretep, so ustavili godbo in konec je bilo veselice. Rdeči sirovec so odšli z dolgim nosom, ker niso našli, kar so iskali. Divjali so še naprej po vasi, proti jutru pa so pretepli nekega dragonskega oficirskega slugo precej nevarno. Radi tega pridejo pred sodnijo. Lahko sta ponosna na podgorške rdeče neotesance socialnodemokratske generala goriška dr. Tuma in dr. Dermota!

Klerikalni razbojniki v Batah na Goriškem. V Batah sta dve gostilni, ena je v rokah naprednjaka, druga je »katoliška«, kremer je podžupan, zagrižen klerikalec. Na novega leta dan sta prišla v napredno krčmo nek katoliški starešina z nekim mladeničem; začela sta razgrajati in pobijati kozarce. Ko je rekel krčmar, da tega ne trpi, sta šla v »katoliško« oštarijo. Kmalu na to je prišlo iz »katoliške« več mladeničev, pred napredno krčmo, katero so začeli bombardirati s kamenjem. Vse šipe pri hiši skoro so pobili; 40 velikih kamnov je našla žandarmerija v hiši, zmetali so jih noter zapeljani katoliški fantje. Razbojniki se bodo še kesali, kajti čaka jih zaslužena kazen. Dejstvo je, da odkar je klerikalna oštarija v Batah, se množijo pretepi, sedaj pa je prišlo celo do pravega razbojujstva. Take sadove rodi klerikalna gonja po deželi. To je »krščansko socialno« delo!

Proti učitelstvu in proti ljudski šoli ruje venomer goriški novostrujarski list »Novi Čas«, ki je glasil goriškega knez nadškofa dr. Francesco Borgia. V zadnji številki hujsko zopet proti učitelstvu, zavrača pa pravi, da je v tolmisnem političnem okraju preveč šol; v Ravnan, v Jagrčeh in še na drugih me-

stih bi morali zapreti šole po mnenju glasila goriškega nadškofa! Toži tudi radi prevelikih naklad za šole. Kdo pa je kriv teh naklad? Samo Goriška v celi Avstriji nima deželnega šolskega zaloga, ampak okrajne šolske zaloge, ki so seveda veliko breme za davkoplačevalca. Kriva, da imajo na Goriškem okrajne šolske zaloge in ne deželnega šolskega zaloga, je tista imenitna zveza med Pajerjem in Gregorčičem, po kateri se vrši le to, kar hočejo Labi. »Novi Čas« naj strese Gregorčiča za ušesa; on je glavni krivec, da Goriška nima deželnega šolskega zakona, ter da so naklade za šole po okrajnih že neznosne.

Ustrelil se je. Neki vojak s Kraša, ki se je vrnil z božičnega dopusta se je v Kanalu ustrelil. Vzrok samomorja so bile baje razmere v domači hiši.

Ljudsko štetje v Trstu. Burni protestni shodi v mestu in predmestjih. V očigled neizročnim sleparijam, ki so vrše od strani vladajoče tržaške kamore o priliki sedanjega ljudskega štetja na škodo Slovencev, je sklicalo politično društvo Edinost za danes šest protestnih shodov v mestu in predmestjih. — Ob desetih zjutraj se je vršil shod v natlačeni polni veliki dvorani »Narodnega doma«, kamor so v ogromnem številu prihiteli izključno mestni Slovenci. — Shod se je vršil v znaku silne razburjenosti zvižganjem in vslikanjem na račun sleparske magistratne kamore in na račun onih faktorjev, katerih dolžnost je, to slep. ljudsko štetje anulirati. Ob navdušenih besedah in pritrditvam množice je shod otvoril predsednik političnega društva dr. Wilfan, kateri je očrtal pomen današnjega shoda ter prošil skrajno razburjeno množico, naj govornikov ne moti, ker bi drugače shod ne imel zaželjenega uspeha. Viharno pozdravljen je povzel besedo poslanec dr. Rybar, ki je v več kot enournem govoru na drastičen način očrtal sedanjo karikaturo ljudskega štetja, omenjal posamezne slučaje zločinskih sleparij, ter brezobzirno razkrival lumparije, katerih se poslužuje vladajoča kamora, da bi zatajila večje število Slovencev, da bi ogoljufala nas za tisoče in tisoče naših duš. Govornika je na mnogih krajih kar ustavljal krik ogorčenega ljudstva, tako, da je on in predsednik moral množico mirit. Ker so se vedno bolj množili glasovi: pojdemo pred magistrat, je dr. Rybar svaril zborovalce pred nepremišljenim dejanjem, ter prosil navzoče, naj ohranijo mirno kri.

Priskrbljena je revizija v velikem štilu, in kakor hitro se bo dokazalo večje število falsifikacij naših naznanilnic, bomo neizprosno zahtevali od vlade, da se ljudsko štetje uniči ter uvede novo, katero imajo izvršiti nepristranski organi. Ako pa ne bomo dosegli zaželjenega uspeha — je rekel govornik —, ako tudi bodo nas na papirju zatajili in osleparili, prišel bo zopet oni dan, ko nas zatajiti ne bodo mogli, prišle bodo zopet volitve, na katerih bomo pokazali naš napredek, naše število in našo moč! Tem besedam je sledil pravi vihar odobravanja in pritrdjevanja. Med tem sta se pojavila na odru dva odposlanca zborovalcev s prošnjo do govornika, kaj je zaradi spora z števničnim komisarijem aretiranim Vovkom in predstoječo aretacijo v to afero zapletenim Nabergoju? Množica hoče namreč pred policijo ter zahtevati izpust Vovka! Dr. Rybar je odgovoril: Ker se po dvoranah množe glasovi, da se hoče po mestu demonstrirati in zahtevati izpust Vovka, moram vam dati pojasnilo, da je vsled naše intervencije (Wilfana in Rybara) isti že na svobodni ter, da se je nameravana aretacija Nabergoja popolnoma opustila. (Viharno odobravanje.) Ob tej priliki pa priporočam policiji, naj v bodoče aretuje in zapira goljufe, ne pa onih, ki se goljufom postavijo v bran! (Vihar odobravanja in vslikanja po dvorani in galerijah.) Ni ga državnega pravdnika, kateri bi mogel obtožiti in ni ga sodnika, ki bi mogel obsoditi onega, kateri se ni pustil goljufati in slepariti! (Ponovno pritrdjevanje in vslikanje.) Ko je govorilo še par govornikov, je predsednik dr. Wilfan dal na glasovanje resolucijo, v kateri se protestira proti načinu sedanjega ljudskega štetja, katerega se od strani tržaškega Slovenstva ne prizna, pač pa zahteva od vlade, da isto anulira in izvede na novo po nepristranskih organih in izven delokroga krivičnega magistrata. Resolucija je bila sprejeta z viharjem vslikanjem in pritrdjevanjem. Predsednik je nato vprisposodil sedanje ljudsko štetje v Trstu »Potemkinovim vasem« ter rekel, da bo te »vasi« prej ali slej odnesla slovenska kraška burja. Ko je ponovno prošil, naj se ljudstvo mirno razide, je zaključil zborovanje. Ljudstvo je počel »Hej Slovani« zapuščalo veliko dvorano in se potem mirno razšlo. Istotako kakor dopoldanski shod v mestu, so se vršili popoldanski v predmestjih. Povsod je vladalo veliko razburjenje in povsod je bila le ena zahteva: naj se to krivično in sle-

parako stotke umrl. Po odporu rojanskih Slovencev, je magistrat na mignjaj namestništva zavestil nadalje revizijo po svojih fanatičnih smrkolnih, ital. dijakih in bo pričetek iste naznanil z javnimi naznanili.

**Tatinski natak.** Posesnik kavarne v New Yorku in Trstu je ovadil policiji natakarja Ivana Michelazija, starega 39 let, doma iz Vidma, da je že dlje časa kradel pri njem sladkor, kavo, likerje in srebrne žlice. V njegovem stanovanju so našli precej veliko množino sladkorja in praznih steklenic za liker.

**Smrt vsled padea.** V Biljani je padel pred nekaj dnevi 14letni Jakob Simčič in se ranil na glavi. Od tedaj ga je glava močno bolela, zato so ga pripeljali v Gorico v bolnišnico. Med operacijo pa je mladi Simčič umrl.

**Zdravilišče za časnike.** Mednarodna časnikarska zveza namerava baje zgraditi v Portorose zdravilišče za časnike.

**Tatovi v pekarni.** V noči na nedeljo so vdrli na Kornu v Gorici tatovi v pekarno Karla Draščeka ter odnesli nekaj blaga in denarja.

**Ubili in vrgli v Bačo.** Iz Podbrda poročajo, da so do sedaj še neznan storilec, katerim pa je orožništvo že za petami, ubili ponoči na dne 3. t. m. Andreja Cenčiča iz Robodiše pri Loghju. Pri njem so našli večjo vsoto denarja.

**Samomor.** 30letni fakir Adolf Papanič je zastrupil v Trstu v svojem stanovanju na Chiadini s fenilno kislino. Kmalu potem, ko so ga pripeljali v bolnišnico, je izdihnil.

**Nesreča.** 60letnega hlapca Ivana Mahnta je udaril v Trstu v ulici Bonomo konj tako v rebra, da mu jih je nekaj polomil. Pripeljali so ga v bolnišnico.

**Izseljence, trgovec z deklicami.** V petek je aretirala policija v izseljeniškem domu v Trstu 27letnega Božidara Kobilanskega, ki je čakal na parnik v Buenos Aires. Hotel je prodati tri dekleta iz Galicije, med njimi dve sestri, v neko tolerančno hišo v Ameriki.

**Prijet dolgooprtež.** V gostilni »Alle tre porte« v Trstu so prijeli v noči na petek 17letnega pomorsčaka Albina Vitassija iz Pulja, ker je hotel izmakniti nekemu gostu iz zepa denarnico.

**Vsled opeklin umrla.** V soboto ponoči je umrla v tržaški bolnišnici 2letna Darinka Majcen, o kateri smo poročali, da se je hudo opekla, ko se je igrala z vžigalicami v svoji postelji.

**Prijet tat.** Ko je imel v soboto policijski agent komisarijata pri Sv. Jakobu službeno opravilo v Trstu v hiši št. 5, ulica Concordia, je srečal na stopnicah slabo oblečenega človeka z veliko culo v roki. Ni dolgo premišljeval in je ustavil sumljivega moža ter kmalu poizvedel, da je ta vlomil v stanovanje ondotege Marije Hvala in tam pokradel za 400 kron obleke in perila. Ko so ga pripeljali na komisarijat, je vrgel stran zlato brožo, tudi last Marije Hvala. Tat je 24 let star klepar Ferdinand Planek iz Trsta, stanujoč v ulici Pozzo št. 4.

**Kmeta so hoteli obrati.** Brata Jožef in Franc Blažič iz Postojne sta bila prišla v Trst. Ko sta bila, nič hudega sluteč, ob primorju, se jima je približal neki možakar ter rekel, da jima hoče pokazati dobro gostilno. Vsi trije so šli potem v neko gostilno v starem mestu, kjer so kmalu začeli igrati karte. Ko je položil eden bratov 10 kron, drugi pa 5 kron na mizo, je pograbil prijazen vodnik hitro denar in izginil z nekim svojim tovarišem. Pred vratmi pa se jima je pridružil tretji, ki je bil stal tam na straži. Oba brata Blažič sta zasledovala predzorno trojico in posrečilo se je prijeli vse tri v mlekarni v ulici Riborgo. Tički so: 17letni Jančević iz Belgrada, 30letni Adamović iz Bosne in 18letni Micej iz Budimpešte.

**Ponesrečil se je.** Iz Zadra se vračajoči trgovec Josip Lederer je padel zunaj pristanišča pred Reko v morje in izginil v valovih.

**Samomor.** Iz Reke se poroča, da je skočil 6. t. m. žitni trgovec Henrik Blau, ki se je hotel že pred nekaj dnevi iz obupa nad ponesrečenimi borznimi spekulacijami usmrtiti, v morje in je izginil brez sledu.

## Dnevne vesti.

**Glavna posojilnica v Ljubljani.** Začetkom minolega meseca je prišla »Glavna posojilnica v Ljubljani« v denarne zadrege. Različni temni elementi so zaradi tega zagnali velik krik in zbegali mnogo vložnikov, ki so hrupno zahtevali svoj denar. Ta zbeganost je škodovala tudi drugim zavodom in »Slovenčev« vpitje tudi »Ljudski posojilnici« ni koristilo. To vpitje je bilo toliko manj na mestu, ker jamčijo pri »Glavni posojilnici« vsi člani z vsem svojim premoženjem in se torej vložnikom ni treba ničesar bati. Od vložnikov ne bo nobeden nič izgubil, lahko pa se zgodi, da bodo morali člani, katerih je blizu 500, primerne svote plačati.

**Glavna posojilnica** je meseca decembra ustavila izplačevanje vlog, oziroma je zahtevala, da se morajo vloge odpraviti. To je še povečalo nastalo zbeganost, posebno ker so se o kupčijah »Glavne posojilnice« raznašale vsakovrstne govorice. Glavni interesente so imeli tekome zadnjega časa opetovano posvetovanja, so posojilnico vsestransko revidirali in provzročili, da je bil za večeraj sklican občni zbor članov. Zbralo se je nad 200 članov v »Mestnem domu«. Zborovanju je predsedoval dr. Oražen. Revizor celjske zveze je podal o stanju »Glavne posojilnice« obširno in natančno pojasnilo, ki je pokazalo, da je nadaljni obstoj »Glavne posojilnice nemogoč in da je odprta le ena pot: likvidacija. Po daljši razpravi je občni zbor sklenil likvidacijo in je volil poseben likvidacijski odbor. Občni zbor se je odločil za likvidacijo, ker je »Glavna posojilnica« zapletena v neke kupčije, od katerih tudi v najboljšem slučaju ni pričakovali dobička, ki bi pa provzročile lahko izgubo, če bi se morale mahoma rešiti. Nesrečne spekulacije so uničile že marsikakega posameznika in tudi že marsikak zavod. Tudi »Glavna posojilnica« se je, hoteč mnogo zaslužit, lotila spekulacij, ki se niso obnesle in dovoljevala previsoke kredite, ki se ne dajo opravičiti. To jo je spravilo v stisko in ji podkopalo stabilnost. Kar bo izgube, bo bodo trpeli člani, vložnikom se za svoje vloge, kakor rečeno, ni treba bati, samo čakati bodo morali nekaj časa na svoj denar. Ker so različni člani takoj podpisali večje vsote, da se omogoči likvidacija, je upati, da se likvidacija mirno izvrši in da ne pride do konkurza, v katerem slučaju bi lahko nastala veliko večja nesreča in bi morda trpeli tudi vložniki. Člani »Glavne posojilnice« so na večerajšnjem občnem zboru storili najbolj pametni sklep, ki se je dal v danih okoliščinah storiti. Če se posreči prodati hiše, ki jih ima »Glavna posojilnica« na Dunaju za primerno ceno, če se posreči od znanega klerikalca Pavšlarja iztirjati, kar je posojilnici dolžan in dognati nekaj drugih kupcij, pri katerih je udeležena, potem se bo dala stvar tako urediti in končati, da škoda ne bo prevelika in da posameznih članov ne bo prehudo zadela. Polom »Glavne posojilnice« spada med najbolj žalostna poglavja v našem narodno-gospodarskem življenju, kajti brez dvoma je, da se pri dovoljevanju kreditov ni postopalo s tisto strogostjo in previdnostjo, ki jo je treba pri denarnih kupčijah. Nikakor pa ni prav, če se hoče tak slučaj generalizirati in iz poloma »Glavne posojilnice« kovati orožje proti drugim denarnim zavodom, ali podkopavati zaupanje posojilnicam sploh. V »Mestni hranilnici«, kakor tudi v posojilnicah, tudi v »Ljudski posojilnici«, je naložen denar varen in se ni treba ničesar bati, ker je jamstvo ogromno. Vzemimo na pr. le »Kmetško posojilnico«. Ta ima stokrat več jamstva, kakor vlog in je čisto izključeno, da bi kdaj mogla izgubiti kak vinar. Polom »Glavne posojilnice« pa daje nauk, ki naj bi ga nikdar ne pozabili tisti, ki imajo deleže pri kaki zadrugi. Kdor ima kak delež, se mora tudi zanimati za dotično zadrugo, mora gledati, kako posluje in se mora udeleževati občnih zborov in sploh pri zadrugi sodelovati, ne pa vse prepuščati usodi. Če bi bili člani »Glavne posojilnice« tako postopali, če bi bili resno pazili na svoj zavod, bi se ne bila primerila ta nesreča.

**Mestna hranilnica Ljubljanska in »Slovenec«** v soboto je priobčil »Slovenec« ta - le popravek: 1. Ni res, da je »Mestna hranilnica Ljubljanska« najela postrežke, ki lovijo vlagatelje in knjižice po mestu, ampak je res, da vlagatelj sam radi prihajajo v »Mestno hranilnico Ljubljansko«, ker je to najvarnejša hranilnica. 2. Ni res, da mora pri isti hranilnici vladati »velikanska suša«, ampak je res, da je »Mestna hranilnica Ljubljanska« najmočnejši in najtrdnější denarni zavod slovenski, ki izpolnjuje vse nanj postavljene zahteve. 3. Ni res, da je »Mestna hranilnica Ljubljanska« pred kratkim radi izplačila 50.000 K vloge »zahtevala cel teden odloga«, ampak je res, da je odloved omenjene vloge, ki pa je bila višja nego 50.000 K, vzela na znanje in izplačilo, oziroma dan izplačila stavila stranki na razpolago, in ker stranka ni takoj realizovala vloge, bila je pozvana, da to lahko takoj stori, kar se je res drugi dan zgodilo. 4. Ni res, da ima »Mestna hranilnica Ljubljanska« 37 milijonov kron hranilnih vlog, ampak je res, da ima »Mestna hranilnica Ljubljanska« 39.700.713 K 77 vin. vlog, to je blizu 40 milijonov kron; in naposled 5. ni res, da je naša hranilnica »liberalna Mestna hranilnica Ljubljanska«, ampak je res, da je to prava nepristranska »Mestna hranilnica Ljubljanska«, ki postopa strogo po pravilih, dalje da njeno poslovanje nadzoruje c. kr. komisar kot zastopnik državne oblasti in da je »Mestna hranilnica Ljubljanska« pupilarnovarna hranil-

nica, ker v njo vlagajo cesarske oblasti denar mladotletnih otrok in varovancev. — Mestna hranilnica Ljubljanska. — Predsednik: Ub. pl. Trnkóczy. Pisarniški ravnatelj: Anton Svetek. — »Slovenec« popravku ni pristavil nobene pikre opazke, kot ima pri takih priložnostih navado, iz česar bi se dalo sklepati, da so gospodje vendar prišli do spoznanja, kako hudo krivico se delati temu slovenskemu denarnemu zavodu, ki uživa v vseh slojih prebivalstva, tako mestnega kot kmetškega, reveža in bogatina, splošno zaupanje.

**Zadnji klerikalni shod.** Na dan sv. Treh kraljev so imeli klerikaleci v »Unioni« shod. Dr. Šusteršič je vezal take otrobe, da bi moral za ta svoj govor delati tri dni pokoro po srednjeveškem običaju: bos bi moral stati pred senklastvo cerkvi, si potresati pepel na glavo in prositi ljudi odpuščanja, da jih je moral s takimi gorostasnostimi. Njegova obupna prizadevanja, natveziti ljubljanskim volilecem, da so klerikalci prijatelji Ljubljane, ko so v resnici največji in najzlobnejši škodljivci ljubljanskega mesta, so v vseh krogih vzbudila samo ogorčenje. Bilo bi škoda časa in truda, če bi hoteli zavračati vsako nespametno trditve, s katero se je osmešil dr. Šusteršič, zlasti ker smo itak že dostikrat pojasnili, kako brezvestno in naravnost zločinsko postopajo klerikalci napram Ljubljani in kako slabo gospodarijo z deželnim denarjem. Klerikalci so v treh letih spravili deželo na kant, ter se ne morejo drugače rešiti, kakor z najetjem velikanskega posojila, da bo še cela dežela jokala. In takim ljudem naj bi zaupali mestno gospodarstvo? Nikoli! Eno je pa povedal dr. Šusteršič, česar ni prezreti. Govoril je o gospodarskem boju. Slovenske razmere niso take, da bi prenesle gospodarstvo boju. Resnica pa je, da vodijo klerikalci že dolgo časa tih, a hudoben boj proti različnim slovenskim denarnim zavodom, direktno boj, kakor v Ribnici in na Vrhniki in pa indirektno boj na korist nemške šparkase. Ta boj, ki ga vodijo klerikalci, je infernalen. To sô zlasti pokazali zadnji napadi na »Mestno hranilnico«, ki je vendar, kakor skala varen zavod, da ga takega ni kmalu dobiti. Naprednjaki doslej niso odbijali klina s klinom, ker vedo, da bi bil gospodarški boj nesreča za celo deželo, nesreča za naprednjake, pa še bolj za klerikalce, ki so gospodarstvo veliko slabši, kakor naprednjaki. To naj vzame dr. Šusteršič na znanje, pa naj svoje ljudi spravi k pameti, ker je že zadnji čas!

**Uspehi klerikalne agitacije.** Napadi dr. Šusteršiča in »Slovenca« na »Mestno hranilnico« so rodili sad, ki ga klerikalci ne morejo biti veseli. To silno ropotanje za »Ljudsko posojilnico« in proti »Mestni hranilnici« je naredilo ljudi nezaupe. Rekli so si: Kaj mora biti vzrok, da klerikalci tako hrupno priporočajo »Ljudsko posojilnico«. In kaj so iz tega izvajali, naj pokaže naslednji slučaj. Pri Fabijanu, imetelju vinske kleti zaposleni hlapec Miha je postal nezaupe. Imel je svoje prihranke pri »Ljudski posojilnici«, a silna reklama za ta zavod, ga je napotila, da je dvignil svoj denar in ga nesel na priporočila »Domoljuba« v — nemško šparkaso! To je sad klerikalnega vpitja in pisarjenja!

**Zopet demonstracije v Kočevju.** Ko je šel v četrtek kaplan Kopitar v Kočevju na kolodvor, da bi se odpeljal v Ribnico, so ga nemški tolovaji zopet napadli. Eden ga je z velikim kravjim zvoncec udaril po glavi. Kaplan je moral prositi asistenco štirih orožnikov, da ga niso ubili. Res, lepe stvari se gode v Kočevju. Človek že svojega življenja ni varen. In baron Schönberger?

**Osebna vest.** Vadični učitelj g. Ivan Krulc v Ljubljani je pomaknjen v osmi činovni razred. — Računski praktikant Milan Juvanc je imenovan za provizoričnega računskega asistenta.

**Iz sodne službe.** Deželni sodni svetnik in predstojnik okrajnega sodišča v Ajdovščini, g. Ivan Dougan je premeščen k deželni sodnji v Trst. Okrajni sodnik Štefan Pahor pa je imenovan za deželnega sodnega svetnika istotam.

**Iz poštne službe.** Poštar Vaclav Helmich v Idriji je imenovan za nadpoštarja na svojem dosedanjem službenem mestu.

**Iz šolske službe.** Na mesto vpokojenega višjega rudarskega svetnika Josipa Koršiča je bil imenovan za krajnega šolskega nadzornika obeh c. kr. rudarskih šol v Idriji višji upravitelj Franc Bouška.

**Podelitev naslova.** Nj. Veličanstvo je podelilo vpokojenemu žandarmerijskemu polkovniku Rudolfu Biedlingerju pl. Kaestnerju naslov generalnega majorja.

**Pristojbinski namestek.** Z ozirom na naredbo c. kr. finančnega ministrstva z dne 10. oktobra 1910 št. 186 d. z., zadevajočo priznanje pristojbinskemu namestku podvrženega premoženja ter odmero in vplačova-

nje te davščine za VII. desetletje (1911—1920) se namestku podvrženi, koji . . . imajo sedež na Kranjskem opozarjajo, da morajo priznanice glede nepremičnega in premičnega premoženja ter pristojbinskemu namestku podvrženih vžitih pravic (na primer pravica do lova, ribštva, mlinarstva, točenja, cestnine, sejma, brodarstva itd.) posebej v smislu citirane naredbe po stanju premoženja dne 1. januarja leta 1911 sestaviti in najpozneje do konca meseca aprila leta 1911 pri c. kr. uradu, za odmero pristojbin v Ljubljani oddati. Priznanice o pristojbini podvrženi, na Kranjskem ležeči, imovini takih pristojbinskemu namestku podvrženih subjektov, ki imajo svoje bivališče zunaj ozemlja, v kojem gori napominana naredba velja, se morajo tudi pri c. kr. uradu za odmero pristojbin v Ljubljani oddati; ako se pa ta imovina nahaja v področju več odmernih oblastev, pri onem oblastvu, v katerega področju se nahaja glavni del imovine, v slučaju pa, da se o tem dvomi, pri onem izmed dotičnih oblastev, koje si stranka izbere. Do konca aprila 1911 se morajo tudi v § 3 odstavek 4 in 5 in v § 6 odstavek 2 citirane naredbe omenjena dokazila o imovini, katera postane šele po 1. dnevu januarja 1911 pristojbinskemu namestku podvržena, oziroma o času, kdaj so postali dne 1. januarja 1911 še ne deset let stari namestku podvrženi subjekti, oddati. Pristojbinskemu namestku podvrženi pravni subjekti, koji so dolžni javni račun polagati, morajo priznanicam zadnji računski sklep priložiti. Slučaji, v kojih je premoženje po postavi od pristojbinskega namestka oproščeno, se morajo naznaniti; priznanje oprostite pa se mora pri finančnem oblastvu izpostaviti. V opombi I k tarifnemu postavku 106. B. e. zakona z dne 13. decembra 1862. leta določena oprostitev od pristojbinskega namestka se uporablja samo na družbe za skupno pridobitev, ako je družabna pogodba ustanovljena ali a) na določeno dobo, ki ne gre čez 15 let, ali pa b) izrečno samo na žive dni prvotnih deležnikov ali za njih dediče. Ta oprostitev se torej sploh ne razteza na družbe, katere so ustanovljene na nedoločeno čas ali na določeno dobo čez 15 let, in se izgubi, če se prvotno na določeno dobo ne čez 15 let ustanovljena družba izrečno ali molče podaljša na nedoločeno čas ali na določen čas, ki gre, pristiševši dosedanje trajno dobo družbe, čez 15 let; dalje če družbi, ustanovljeni na žive dni deležnikov ali pa za njih dediče, pristopijo novi deležniki, in to ne kot dediči prvotnih deležnikov, ne da bi se to tikalo pravnega obstanka družbe in bi se prenesla njena nepremična imovina. V smislu § 33 citirane naredbe je na odpušt prvotne napovedi uporabljati § 80. pristojbinskega zakona z dne 9. februarja 1850. l. tako, da se naj vse desetletje, za katero naj se odmerja pristojbinski namestek, pobira podvojena pristojbina. Če kdo zataji ali neresnično nove kaj predmetov, katere je priznati, postopa se z njimi po § 84. št. 3 zakona z dne 9. februarja 1850. l. po kazenskem zakonu o pripadnostnih prestopkih. To velja posebno tudi, če se pri rečeh, ki so same na sebi premične, zamolči, da so pritiklina kake nepremičnine. (§ 11 citirane naredbe.) Stranke se opozorijo, da se le na predpisanem tiskanem formularju spisane priznanice in spiski sprejemajo. Tiskovine in sicer priznanice A/1 in A/2 (za zemljišča in poslopja), B (za premičnino), spispek D (za premoženje, ki bode po 1. januarju 1911 namestku podvrženo postalo), specifikacija II (za bremena) in priznanica C (za vžitne pravice) se dobio po 4 in 2 vinarja pri vseh c. kr. davčnih uradih; istotam se dobi za ceno 20 vin. tudi naredba c. kr. finančnega ministrstva z dne 10. oktobra 1910. št. 186 d. z.

**Poroka.** V soboto se je poročila gđ. Ana Ferjančičeva, hčerka gospoda dvornega svetnika in bivšega podpredsednika poslanske zbornice, dr. Andreja Ferjančiča, z gospodom dr. Karlom pl. Bischoffom, namestniškim koncipistom v Lvovu. — Naše najprijetnejše čestitke!

**Železniški vozni redovi.** Pribili smo v soboto, da je v voznem redu Igljčevem in v onem brezimne anonone pisarne odhod kamniškega vlaka napačno naveden. To je resnica. Izdajatelj se opravičuje, da sta se strogo držala voznega reda, ki jima ga je dala državna železnica, kar pa seveda na stvari nič ne spremeni.

**Iz Simon Gregorčičeve ljudske knjižnice** se je izposodilo meseca decembra 2068 knjig, 328 manj, ko meseca novembra in 326 več, kakor meseca decembra leta 1909. Povprečno na dan 71 knjig. Novih obiskovalcev je pristopilo 56. Skupno njihovo število znaša 570. Knjižnici je priraatlo v preteklem mesecu v 73 izvodih in zvekih 44 del, in sicer 36 slovenskih del v 65 izvodih, 4 nemško in 4 češke knjige. — V preteklem letu 1910 se je izposodilo 20.364 knjig, povprečno na mesec 1681. — Poslovno leto se je pričelo s mesecem sep-

tembrom in je sedaj do 1. januarja 1911 obiskovalcev 570, kateri so si izposodili 7631 knjig, ali vsak povprečno 14 knjig. — Tem potom bodi izrečena najiskrenejša hvala vsem prijateljem prosvete, ki so darovali kaj knjig za knjižnico.

**Mrtvo truplo v Ljubljani.** 4. t. m. so našli v Ljubljani pod Studencem truplo 30 do 40 let starega moža, najbrže delavca. Truplo je bilo že nekoliko strohnelo in so je že ribe objedle. Pripeljali so je v mrtvašnico v Dobrunje.

**Tatvine.** Posesniku Andreju Delostu je nekdo ukradel 2. t. m. iz odprte sobe usnjato mošnjo s 120 K. Kmalu potem so našli mošnjo v neki kadi, ker je Delost pravega osumil tatvine. — V Silvestrovi noči je ukradel nekdo Lovrenca Štuparju par dobro ohranjenih čevljev ko je prenočil v hlevu posesnika Jožefa Dobravca na Čeručah.

**Nesreče.** V kamnolomu v Kisovcu v okraju Litija se je vnel smodnik prečasno in je zadel kamen delavca Kosta Jelovca tako v trebuh, da ga je hudo poškodoval. — 68letni čevljar Anton Mencin iz Lipljene je prenočil pred kratkim v neki šupi na Sapu. V spanju je padel precej globoko in se težko poškodoval. — V Rindolu pri Kočevju je padla dekla Marija Kump čez stopnice v klet in se na rokah in na nogah težko poškodovala. — Pri streljanju je odletelo posesnikovemu sinu Francu Zanu iz Predoselj nitilo v desno oko in je znatno poškodovalo. — 12letni dijak Franc Oblak si je pri sanjkanju v Št. Vidu nad Ljubljano znatno poškodoval desno nogo.

**Tomašičeva ljubica na Kranjskem.** Dne 5. t. m. so pripeljali v žensko kaznilnico v Begunjah znano ljubico in priležnico obsojenega župnika Tomašičeva Antonija Ostričeva, da presedi prisojenih ji 10 let.

**Obrotniško zborovanje na Bledu.** Večraj popoldne je priredil zavod za pospeševanje obrta na Kranjskem na povabilo obrtne zadruge na Bledu poučno predavanje v prostorih hotela »Evropa«. Zborovanje je vodil načelnik obrtne zadruge g. Lebar, ki je pozdravil jako množično zbrano obrtnike. Nato je predaval predsednik zavoda g. Ivan Kregar o obrtnem pospeševanju in zlasti pojasneval delokrog pospeševalnega zavoda. Inženir g. Dušan Sernee je govoril o predmetu »elektrika in mala obrt« ter jako poljudno razložil pomen in korist elektrike za obrtne obrate. Zbornični tajnik g. dr. Windischer je govoril o pomenu stanovske in gospodarske organizacije za domačo obrtništvo. Zborovanje je trajalo nad dve uri in je bilo jako dobro obiskano. Gospod Lebar je ob sklepu izrekel v imenu obrtne zadruge toplo zahvalo gg. govornikom za instruktivna izvajanja.

**Gasilci v Ratečah** prirede due 15. t. m. v prostorih g. Kavalarja plesno veselico.

**Tragična smrt epileptičnega človeka.** Pri g. M. Ambrožiču v Novi Sušici vslužben je bil 35letni Miha Skok iz Hirske Bistrice, ki je bil bojesten. Dne 5. t. m. ga je vrgla zopet božjast in to v trenutku, ko je bila za ga v polnem teku. Padel je tako nesrečno, da ga je žaga ravno čez polovico prežagala. Mož je seveda mrtev obledel. Pač grozna smrt!

**Automobilna nesreča.** Poštni avtomobil, ki vozi dnevno med Opatju in Trstom in obratno, je zadel radi ledu v Rupi v občestni kameu. Močno pokvarjen avtomobil odpislan je v popravu. Sreča v nesreči je, da se od potnikov ni nobeden ponesrečil.

**Vojak zabodel vojaka.** Na Sv. treh kraljev dan je bil v artiljerijski vojašnici po nesrečnem slučaju zaboden vojak Weinzierl v srce. Nekateri vojaki so bili vinjeni in so se nekaj premetavali. Zlasti sta se ruvala vojaka Obrš in Weinzierl. Pri tem je Obrš ne za namenom, nego po nesrečnem slučaju sunil z bajnetom proti Weinzierlu in ga zabodel v srce. Weinzierl je kmalu potem umrl. Obrš je tako obupan, da ga imajo pod nadzorstvom, ker se je bati, da se sam usmrti.

**Postenjak od nog do glave.** Nek 19letni delomrzní ključavničarski pomočnik, ki je bil zaradi tatvine že dvakrat predkaznovan, si je za praznike zopet nakopal na glavo nov greh. Svojim staršem je prodal premo, jim ukradel uro in zapetnico, naposled pa še vzel v neki trgovini na njihov račun za 33 kron speerijskega blaga in ga takoj drugod cenejši prodal. Ko se mu je pa mošnjček izpraznil, je nastopil kot potnik z gramofoni ter izvabil nekemu gostilničarju več gramofonskih plošč in 20 K denarja. Te dni ga je policija izsledila in aretovala.

Ni vse zlato, kar se svetli. V soboto je srkal v neki žganjarji na Dunajski cesti nek mlad fant žganje. Ko ga je imel dovolj, je račun hotel poravnati z »zlatom«, ki se je pa v gostilničarjevi roki izpremenil v pozlačen krajaor. Ko je žganjarček opazil gostilničarjevo obrambo potaza, je urno odnesel poto.

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

parso stoteje umrti. Po odporu rojanskih Slovencev, je magistrat na mi-gljaj namestništva zavslavljal nadal-jno revizijo po svojih fanatičnih smr-kolinah, ital. dijakih in bo pričetek iste naznanil z javnimi naznanili.

**Tatinski natak.** Posestnik ka-varne v New Yorku in Trstu je ovadil policiji natakarja Ivana Michelazija, starega 39 let, doma iz Vidma, da je že dlje časa kradel pri njem sladkor, kavo, likerje in srebrne žlice. V njegovem stanovanju so našli precej veliko množino sladkorja in praznih steklenic za liker.

**Smrt vsled padea.** V Biljani je padel pred nekaj dnevi 14letni Jakob Simič in se rnil na glavi. Od tedaj ga je glava močno bolela, zato so ga pripeljali v Gorico v bolnišnico. Med operacijo pa je mladi Simič umrl.

**Zdravilišče za časnike.** Mednarodna časnikarska zveza namerava baje zgraditi v Portorose zdravilišče za časnike.

**Tatovi v pekarni.** V noči na nedeljo so vdrli na Kornu v Gorici tatiovi v pekarno Karla Draščeka ter odnesli nekaj blaga in denarja.

**Ubili in vrgli v Bačo.** Iz Podbrda poročajo, da so do sedaj še neznan storilec, katerim pa je orožništvo že za petami, ubili ponoči na dne 3. t. m. Andreja Čenčiča iz Robodišč pri Loghju. Pri njem so našli večjo vsoto denarja.

**Samomor.** 30letni fakir Adolf Papešin se je zastrupil v Trstu v svojem stanovanju na Chiadinu s fenilno kislino. Kmalu potem, ko so ga pripeljali v bolnišnico, je izdihnil.

**Nesreča.** 60letnega hlapca Ivana Mahmeta je udaril v Trstu v ulici Bonomo konj tako v rebra, da mu jih je nekaj polomil. Prepeljali so ga v bolnišnico.

**Izseljenec, trgovec z deklicami.** V petek je aretirala policija v izseljeniškem domu v Trstu 27letnega Božidara Kobilanskega, ki je čakal na parnik v Buenos Aires. Hotel je prodati tri dekleta iz Galicije, med njimi dve sestri, v neko tolerančno hišo v Ameriki.

**Prijet dolgorpstež.** V gostilni »Alle tre porte« v Trstu so prijeli v noči na petek 17letnega pomorsčaka Albina Vitassija iz Pulja, ker je hotel izmakniti nekemu gostu iz žepa denarnico.

**Vsled opeklin umrla.** V soboto ponoči je umrla v tržaški bolnišnici 2letna Darinka Majcen, o kateri smo poročali, da se je hudo opekla, ko se je igrala z vžigalicami v svoji postelji.

**Prijet tat.** Ko je imel v soboto policijski agent komisarijata pri Sv. Jakobu službeno opraviti v Trstu v hiši št. 5, ulica Concordia, je srečal na stopnicah slabo oblečenega človeka z veliko culo v roki. Ni dolgo premišljeval in je ustavil sumljivega moža ter kmalu poizvedel, da je ta vplomil v stanovanje ondodne ge. Marije Hvala in tam pokradel za 400 kron obleke in perila. Ko so ga prepeljali na komisarijat, je vrgel stran zlato brožo, tudi last Marije Hvala. Tat je 24 let star klepar Ferdinand Planek iz Trsta, stanujoč v ulici Pozzo št. 4.

**Kmeta so hoteli obrati.** Brata Jožef in Frane Blažič iz Postojne sta bila prišla v Trst. Ko sta bila, nič hudega sluteč, ob primorju, se jima je približal neki možakar ter rekel, da jima hoče pokazati dobro gostilno. Vsi trije so šli potem v neko gostilno v starem mestu, kjer so kmalu začeli igrati karte. Ko je položil eden bratov 10 kron, drugi pa 5 kron na mizo, je pograbil prijazen vodnik hitro denar in izginil z nekim svojim tovaršem. Pred vratmi pa se jima je pridružil tretji, ki je bil stal tam na straži. Oba brata Blažič sta zasledovala predzno trojico in posrečilo se je prijeli vse tri v mlekarini v ulici Riborgo. Tički so: 17letni Jančević iz Belgrada, 30letni Adamović iz Bosne in 18letni Micej iz Budimpešte.

**Ponesrečil se je.** Iz Zadra se vračajoči trgovec Josip Lederer je padel zunaj pristanišča pred Reko v morje in izginil v valovih.

**Samomor.** Iz Reke se poroča, da je skočil 6. t. m. žitni trgovec Henrik Blau, ki se je hotel že pred nekaj tedni iz obupa nad ponesrečenimi borznimi spekulacijami usmrtiti, v morje in je izginil brez sledu.

## Dnevne vesti.

**Glavna posojilnica v Ljubljani.** Začetkom minolega meseca je prišla »Glavna posojilnica v Ljubljani« v denarne zadrege. Različni temni elementi so zaradi tega zagnali velik krik in zbegali mnogo vložnikov, ki so hrupno zahtevali svoj denar. Ta zbežanost je škodovala tudi drugim zavodom in »Slovenčev« vpitje tudi »Ljudski posojilnici« ni koristilo. To vpitje je bilo toliko manj na mestu, ker jamčijo pri »Glavni posojilnici« vsi člani z vsem svojim premoženjem in se torej vložnikom ni treba ničesar bati. Od vložnikov ne bo nobeden nič izgubil, lahko pa se zgodi, da bodo morali člani, katerih je blizu 500, primerne svote plačati.

»Glavna posojilnica« je meseca decembra ustavila izplačevanje vlog, oziroma je zahtevala, da se morajo vloge odpovedati. To je še povečalo nastalo zbežanost, posebno ker so se o kupčijah »Glavne posojilnice« raznašale vsakovrstne govorice. Glavni interesentje so imeli tekom zadnjega časa opetovano posvetovanja, so posojilnico vsestransko revidirali in provzročili, da je bil za večeraj sklican občni zbor članov. Zbralo se je nad 200 članov v »Mestnem domu«. Zborovanju je predsedoval dr. Oražen. Revizor celjske zveze je podal o stanju »Glavne posojilnice« obširno in natančno poročilo, ki je pokazalo, da je nadaljni obstoj »Glavne posojilnice« nemogoče in da je odprta le ena pot: likvidacija. Po daljši razpravi je občni zbor sklenil likvidacijo in je volil poseben likvidacijski odbor. Občni zbor se je odločil za likvidacijo, ker je »Glavna posojilnica« zapletena v neke kupčije, od katerih tudi v najboljšem slučaju ni pričakovati dobička, ki bi pa provzročile lahko izgubo, če bi se morale mahoma rešiti. Nesrečne spekulacije so uničile že marsikakega posameznika in tudi že marsikak zavod. Tudi »Glavna posojilnica« se je, hoteč mnogo zaslužit, lotila spekulacij, ki se niso obnesle in dovoljevala previsoke kredite, ki se ne dajo opravičiti. To jo je spravilo v stisko in ji podkopalo stališče. Kar bo izgube, jo bodo trpeli člani, vložnikom se za svoje vloge, kakor rečeno, ni treba bati, samo čakati bodo morali nekaj časa na svoj denar. Ker so različni člani takoj podpisali večje svote, da se omogoči likvidacija, je upati, da se likvidacija mirno izvrši in da ne pride do konkurza, v katerem slučaju bi lahko nastala veliko večja nesreča in bi morda trpeli tudi vložniki. Člani »Glavne posojilnice« so na večerajšnjem občnem zboru storili najbolj pametni sklep, ki se je dal v danih okoliščinah storiti. Če se posreči prodati hiše, ki jih ima »Glavna posojilnica« na Dunaju za primerno ceno, če se posreči od znanega klerikalca Pavšlarja iztirjati, kar je posojilnici dolžan in dognati nekaj drugih kupčij, pri katerih je udeležena, potem se bo dala stvar tako urediti in končati, da škoda ne bo prevelika in da posameznih članov ne bo prehudo zadelo. Polom »Glavne posojilnice« spada med najbolj žalostna poglavja v našem narodno - gospodarskem življenju, kajti brez dvoma je, da se pri dovoljevanju kreditov ni postopalo s tisto strogostjo in previdnostjo, ki jo je treba pri denarnih kupčijah. Nikakor pa ni prav, če se hoče tak slučaj generalizirati in iz poloma »Glavne posojilnice« kovati orožje proti drugim denarnim zavodom, ali podkopavati zaupanje posojilnicam sploh. V »Mestni hranilnici«, kakor tudi v posojilnicah, tudi v »Ljudski posojilnici«, je naložen denar varen in se ni treba ničesar bati, ker je jamstvo ogromno. Vzemimo na pr. le »Kmetško posojilnico«. Ta ima stokrat več jamstva, kakor vlog in je čisto izključeno, da bi kdaj mogla izgubiti kak vinar. Polom »Glavne posojilnice« pa daje nauk, ki naj bi ga nikdar ne pozabili tisti, ki imajo deleže pri kaki zadrugi. Kdor ima kak delež, se mora tudi zanimati za dotično zadrugo, mora gledati, kako posluje in se mora udeleževati občnih zborov in sploh pri zadrugi sodelovati, ne pa vse prepuščati usodi. Če bi bili člani »Glavne posojilnice« tako postopali, če bi bili resno pazili na svoj zavod, bi se ne bila primerila ta nesreča.

**Mestna hranilnica Ljubljanska in »Slovenec«.** V soboto je priobčil »Slovenec« ta - le popravek: 1. Ni res, da je »Mestna hranilnica Ljubljanska« najela postrežke, ki lovijo vlagatelje in knjižice po mestu, ampak je res, da vlagatelj sam radi prihajajo v »Mestno hranilnico Ljubljansko«, ker je to najvarnejša hranilnica. 2. Ni res, da mora pri isti hranilnici vladati »velikanska suša«, ampak je res, da je »Mestna hranilnica Ljubljanska« najmočnejši in najtrdnější denarni zavod slovenski, ki izpolnjuje vse nanj stavljenе zahteve. 3. Ni res, da je »Mestna hranilnica Ljubljanska« pred kratkim radi izplačila 50.000 K vloge »zahtevala cel teden odloga«, ampak je res, da je odpoved omenjene vloge, ki pa je bila višja nego 50.000 K, vzela na znanje in izplačilo, oziroma dan izplačila stavila stranki na razpolago, in ker stranka ni takoj realizovala vloge, bila je pozvana, da to lahko takoj stori, kar se je res drugi dan zgodilo. 4. Ni res, da ima »Mestna hranilnica Ljubljanska« 37 milijonov kron hranilnih vlog, ampak je res, da ima »Mestna hranilnica Ljubljanska« 39.700.713 K 77 vin. vlog, to je blizu 40 milijonov kron; in naposled 5. ni res, da je naša hranilnica »liberalna Mestna hranilnica Ljubljanska«, ampak je res, da je to prava nepristranska »Mestna hranilnica Ljubljanska«, ki postopa strogo po pravilih, dalje da njeno poslovanje nadzoruje e. kr. komisar kot zastopnik državne oblasti in da je »Mestna hranilnica Ljubljanska« pupilarnovarna hranil-

nica, ker v njo vlagajo cesarske oblasti denar mladoletnih otrok in varovancev. — Mestna hranilnica Ljubljanska. — Predsednik: Ub. pl. Trnkóczy. Pisarnični ravnatelj: Anton Svetec. — »Slovenec« popravku ni pristavil nobene pikre opazke, kot ima pri takih priložnostih navado, iz česar bi se dalo sklepati, da so gospodje vendar prišli do spoznanja, kako hudo krivico se delali temu slovenskemu denarnemu zavodu, ki uživa v vseh slojih prebivalstva, tako mestnega kot kmetškega, reveža in bogatina, splošno zaupanje.

**Zadnji klerikalni shod.** Na dan sv. Treh kraljev so imeli klerikali v »Unionu« shod. Dr. Šusteršič je vezal take otrobe, da bi moral za ta svoj govor delati tri dni pokoro po srednjeveškem običaju: bos bi moral stati pred šenklaško cerkvijo, si potresati pepel na glavo in prositi ljudi odpuščanja, da jih je moral s takimi gorostasnostimi. Njegova obupna prizadevanja, natveziti ljubljanskim volilecem, da so klerikali prijatelji Ljubljane, ko so v resnici največji in najboljšeji škodljivci ljubljanskega mesta, so v vseh krogih vzbudila samo ogorčenje. Bilo bi škoda časa in truda, če bi hoteli zavračati vsako nespametno trditve, s katero se je osmešil dr. Šusteršič, zlasti ker smo itak že dostikrat pojasnili, kako brezvestno in naravnost zločinsko postopajo klerikali napram Ljubljani in kako slabo gospodarijo z deželnim denarjem. Klerikali so v treh letih spravili deželo na kant, ter se ne morejo drugače rešiti, kakor z najetjem velikanskega posojila, da bo še cela dežela jokala. In takim ljudem naj bi zaupali mestno gospodarstvo? Nikoli! Eno je pa povedal dr. Šusteršič, česar ni prezreti. Govoril je o gospodarskem boju. Slovenske razmere niso take, da bi prenesle gospodarski boj. Resnica pa je, da vodijo klerikali že dolgo časa tih, a hudoben boj proti različnim slovenskim denarnim zavodom, direktno boj, kakor v Ribnici in na Vrhniki in pa indirektno boj na korist nemške šparkase. Ta boj, ki ga vodijo klerikali, je infernalen. To sô zlasti pokazali zadnji napadi na »Mestno hranilnico«, ki je vendar, kakor skala varen zavod, da ga takega ni kmalu dobiti. Naprednjaki doslej niso odbijali klina s klinom, ker vedo, da bi bil gospodarski boj nesreča za celo deželo, nesreča za naprednjake, pa še bolj za klerikale, ki so gospodarsko veliko slabjši, kakor naprednjaki. To naj vzame dr. Šusteršič na znanje, pa naj svoje ljudi spravi k pameti, ker je že zadnji čas!

**Uspehi klerikalne agitacije.** Napadi dr. Šusteršiča in »Slovenca« na »Mestno hranilnico« so rodili sad, ki ga klerikali ne morejo biti veseli. To silno ropotanje za »Ljudsko posojilnico« in proti »Mestni hranilnici« je naredilo ljudi nezapne. Rekli so si: Kaj mora biti vzrok, da klerikali tako hrupno priporočajo »Ljudsko posojilnico«. In kaj so iz tega izvajali, naj pokaže naslednji slučaj. Pri Fabijanu, imetelju vinske kleti zaposleni hlapec Miha je postal nezapen. Imel je svoje prihranke pri »Ljudski posojilnici«, a silna reklama za ta zavod, ga je napolnila, da je dvignil svoj denar in ga nesel na pripravila »Domoljuba« — nemško šparkaso! To je sad klerikalnega vpitja in pisarjenja!

**Zopet demonstracije v Kočevju.** Ko je šel v četrtek kaplan Kopitar v Kočevju na kolodvor, da bi se odpeljal v Ribnico, so ga nemški tolovaji zopet napadli. Eden ga je z velikim krvavim zvoncec udaril po glavi. Kaplan je moral prositi asistene štirih orožnikov, da ga niso ubili. Res, lepe stvari se gode v Kočevju. Človek že svojega življenja ni varen. In baron Schönberger?

**Osebná vest. Vadnični učitelj g. Ivan Krulc v Ljubljani** je pomaknjen v osmi činovni razred. — Računski praktikant Milan Juva ne je imenovan za provizoričnega računskega asistenta.

**Iz sodne službe.** Deželni sodni svetnik in predstojnik okrajnega sodišča v Ajdovščini, g. Ivan Dougan je premeščen k deželni sodnji v Trst. Okrajni sodnik Štefan Pahor pa je imenovan za deželnega sodnega svetnika istotam.

**Iz pošne službe.** Poštar Vaclav Helmič v Idriji je imenovan za nadpoštara na svojem dosedanem službenem mestu.

**Iz šolske službe.** Na mesto vpkokojnega višjega rudarskega svetnika Josipa Koršiča je bil imenovan za krajnega šolskega nadzornika obeh e. kr. rudarskih šol v Idriji višji upravitelj Franc Bouška.

**Podelitev naslova.** Nj. Veličanstvo je podelilo vpkokojnemu žandarmerijskemu polkovniku Rudolfu Riedlingerju pl. Kastrenbergu naslov generalnega majorja.

**Pristojbinski namestek.** Z ozirom na naredbo e. kr. finančnega ministarstva z dne 10. oktobra 1910 št. 186 d. z., zadevajočo priznanje pristojbinskemu namestku podvrženega premoženja ter odmero in vplačeva-

nje te davčine za VII. desetletje (1911—1920) se namestku podvrženi, koji . . . imajo sedež na Kranjskem opozarjajo, da morajo priznanice glede nepremičnega in premičnega premoženja ter pristojbinskemu namestku podvrženih vžitih pravic (na primer pravica do lova, ribštva, mlinarstva, točenja, cestnine, sejma, brodarstva itd.) posebej v smislu citirane naredbe po stanju premoženja dne 1. januarja leta 1911 sestaviti in najpozneje do konca meseca aprila leta 1911 pri e. kr. uradu za odmero pristojbin v Ljubljani oddati. Priznanice o pristojbini podvrženi, na Kranjskem ležeči, imovini takih pristojbinskemu namestku podvrženih subjektov, ki imajo svoje bivališče zunaj ozemlja, v kojem gori napominana naredba velja, se morajo tudi pri e. kr. uradu za odmero pristojbin v Ljubljani oddati; ako se pa ta imovina nahaja v področju več odmernih oblastev, pri onem oblastvu, v katerega področju se nahaja glavni del imovine, v slučaju pa, da se o tem dvomi, pri onem izmed dotičnih oblastev, koje si stranka izbere. Do konca aprila 1911 se morajo tudi v § 3 odstavek 4 in 5 in v § 6 odstavek 2 citirane naredbe omenjena dokazila o imovini, katera postane šele po 1. dnevu januarja 1911 pristojbinskemu namestku podvržena, oziroma o času, kdaj so postali dne 1. januarja 1911 še ne deset let stari namestku podvrženi subjekti, oddati. Pristojbinskemu namestku podvrženi pravni subjekti, koji so dolžni javni račun polagati, morajo priznanicam zadnji računski sklep priložiti. Slučaji, v kojih je premoženje po postavi od pristojbinskega namestka oporočeno, se morajo naznaniti; priznanje oprostivne pa se mora pri finančnem oblastvu izposlovati. V opombi I k tarifnemu postavku 106. B. e. zakona z dne 13. decembra 1862. leta določena oprostitev od pristojbinskega namestka se uporablja samo na družbe za skupno pridobitev, ako je družabna pogodba ustanovljena ali a) na določeno dobo, ki ne gre več 15 let, ali pa b) izrečno samo na žive dni prvotnih deležnikov ali za njih dediče. Ta oprostitev se torej sploh ne razteza na družbe, katere so ustanovljene na nedoločeno čas ali na določeno dobo čez 15 let, in se izgubi, če se prvotno na določeno dobo ne čez 15 let ustanovljena družba izrečno ali molče podaljša na nedoločen čas ali na določen čas, ki gre, pristevši dosedanjo trajno dobo družbe, čez 15 let; dalje če družbi, ustanovljeni na žive dni deležnikov ali pa za njih dediče, pristojijo novi deležniki, in to ne kot dediči prvotnih deležnikov, ne da bi se to tikalo pravnega obstanka družbe in bi se prenesla njena nepremična imovina. V smislu § 33 citirane naredbe je na odpust pravčasne napovedi uporabljati § 80. pristojbinskega zakona z dne 9. februarja 1850. I. tako, da se naj vse desetletje, za katero naj se odmerja pristojbinski namestek, pobira podvojen pristojbina. Če kdo zataji ali neresnično nove kaj predmetov, katere je priznati, postopa se z njimi po § 84. št. 3. zakona z dne 9. februarja 1850. I. po kazenskem zakonu o pripadnostih prestopkih. To velja posebno tudi, če se pri reših, ki so same na sebi premične, zamolči, da so pritlikina kake nepremičnine. (§ 11 citirane naredbe.) Stranke se opozorijo, da se le na predpisanem tiskanem formularju spisane priznanice in spiski sprejemajo. Tiskovine in sicer priznanice A/1 in A/2 (za zemljišča in poslopja), B (za premičnino), spispek D (za premoženje, ki bode po 1. januarju 1911 namestku podvrženo postalo), specifikacija II (za bremena) in priznanica C (za vžitne pravice) se dajo po 4 in 2 vinarja pri vseh e. kr. davčnih uradih; istotam se dobi za ceno 20 vin. tudi naredba e. kr. finančnega ministarstva z dne 10. oktobra 1910. št. 186 d. z.

**Poroča.** V soboto se je poročila gdč. Ana Ferjančičeva, hčerka gospoda dvornega svetnika in bivšega podpredsednika poslanske zbornice, dr. Andreja Ferjančiča, z gospodom dr. Karlom pl. Bischoffom, namestniškim koncipistom v Lvovu. — Naše najprisrčnejše čestitke!

**Železniški vozni redovi.** Pribili smo v soboto, da je v voznem redu Igljčevem in v onem brezimne anončne pisarne odhod kamniškega vlaka napačno naveden. To je resnica. Izdajatelj se opravičuje, da sta se strogo držala voznega reda, ki jima ga je dala državna železnica, kar pa seveda na stvari nič ne premeni.

**Iz Simon Gregorčičeve ljudske knjižnice** se je izposodilo meseca decembra 2068 knjig, 328 manj, ko meseca novembra in 326 več, kakor meseca decembra leta 1909. Povprečno na dan 71 knjig. Novih obiskovalcev je pristopilo 56. Skupno njihovo število znaša 570. Knjižnici je prirastlo v preteklem mesecu v 73 izvodih in zvekah 44 del, in sicer 36 slovenskih del v 65 izvodih, 4 nemške in 4 češke knjige. — V preteklem letu 1910 se je izposodilo 20.364 knjig, povprečno na mesec 1851. — Poslovno leto se je pričelo z mesecem sep-

tembrom in je sedaj do 1. januarja 1911 obiskovalcev 570, kateri so si izposodili 7631 knjig, ali vsak povprečno 14 knjig. — Tem potok bodi izrečena najiskrenejša hvala vsem prijateljem prosvete, ki so darovali kaj knjig za knjižnico.

**Mrtvo truplo v Ljubljani.** 4. t. m. so našli v Ljubljani pod Studencem truplo 30 do 40 let starega moža, najbrže delavca. Truplo je bilo že nekoliko strohnelo in so je že ribe objedle. Prepeljali so je v mrtvašnico v Dobrunje.

**Tatvine.** Posestniku Andreju Delostu je nekdo ukradel 2. t. m. iz odprte sobe usnjato možno s 120 K. Kmalu potem so našli možno v neki kadi, ker je Delost pravega osumil tatvine. — V Silvestrovi noči je ukradel nekdo Lovrenca Štuparju par dobro ohranjenih čevljev ko je prenočil v hlevu posestnika Jožefa Dobravca na Čeručah.

**Nesreče.** V kamolomu v Kisovcu v okraju Litija se je vnel smodnik predašno in je zadel kamen delavca Kosta Jelovca tako v trebuh, da ga je hudo poškodoval. — 68letni čevljar Anton Mencin iz Lipljene je prenočil pred kratkim v neki šupi na Šepu. V spanju je padel precej globoko in se težko poškodoval. — V Rindolu pri Kočevju je padla dekla Marija Kump čez stopnice v klet in se na rokah in na nogah težko poškodovala. — Pri strteljanju je odletelo posestnikovu sinu Francu Žanu iz Predoselj netilo v desno oko in je znatno poškodovalo. — 12letni dijak Franc Oblak si je pri sanjanju v St. Vidu nad Ljubljano znatno poškodoval desno nogo.

**Tomašičeva ljubica na Kranjskem.** Dne 5. t. m. so pripeljali v žensko kaznilnico v Begunjah znano ljubico in priležnico obsojenega župnika Tomašičeva Antonija Ostričevega, da presedi prisojenih ji 10 let.

**Obrotniško zborovanje na Bledu.** Večer popoldne je priredil zavod za pospeševanje obrta na Kranjskem na povabilo obrtne zadruga na Bledu poučno predavanje v prostorih hotela »Evropa«. Zborovanje je vodil načelnik obrtne zadruga g. Lehar, ki je pozdravil jako mnogoštevilno zbrano obrtnike. Nato je predaval predsednik zavoda g. Ivan Kregar o obrtnem pospeševanju in zlasti pojasnjeval delokrog pospeševalnega zavoda. Inženir g. Dušan Serbec je govoril o predmetu »elektrika in mala obrt« ter jako poljudno razložil pomen in korist elektrike za obrtne obrate. Zbornični tajnik g. dr. Windischer je govoril o pomenu stanovske in gospodarske organizacije za domačo obrtništvo. Zborovanje je trajalo nakd dve uri in je bilo jako dobro obiskano. Gospod Lehar je ob sklepu izrekel v imenu obrtne zadruga toplo zahvalo gg. govornikom za instruktivna izvajanja.

**Gasilci v Ratečah** prirede dne 15. t. m. v prostorih g. Kavalarija plesno veselico.

**Tragična smrt epileptičnega človeka.** Pri g. M. Ambrožiču v Novi Sušici vslužben je bil 35letni Miha Skok iz Ilirske Bistrice, ki je bil božjasten. Dne 5. t. m. ga je vrgla zopet božjast in to v trenutku, ko je bila za ga v polnem teku. Padel je tako nesrečno, da ga je žaga ravno čez polovico prežagala. Mož je seveda mrtev obležal. Pač grozna smrt!

**Avtomobilna nesreča.** Poštni avtomobil, ki vozi dnevno med Opatico in Trstom in obratno, je zadel radi ledu v Rupi v občestni kamen. Močno pokvarjen avtomobil odpoldan je v popravu. Sreča v nesreči je, da se od potnikov ni nobeden ponesrečil.

**Vojak zabodel vojaka.** Na Sv. treh kraljev dan je bil v artiljerijski vojašnici po nesrečnem slučaju zaboden vojak Weinzierl v srce. Nekateri vojaki so bili vinjeni in so se nekač premetavali. Zlasti sta se rivala vojaka Obrš in Weinzierl. Pri tem je Obrš ne z namenom, nego po nesrečnem slučaju sunil z bajonetom proti Weinzierlu in ga zabodel v srce. Weinzierl je kmalu potem umrl. Obrš je tako obupan, da ga imajo pod nadzorstvom, ker se je bati, da se sam usmrti.

**Postenjak od nog do glave.** Nek 10letni delomrzní ključavničarski pomočnik, ki je bil zaradi tatvine že dvakrat predkaznovan, si je za praznike zopet nakopal na glavo nov greb. Svojim staršem je prodal premo, jim ukradel uro in zapestnico, naposled pa še vzel v neki trgovini na njihov račun za 33 kron spoorijskega blaga in ga takoj drugod cenejši prodal. Ko se mu je pa mošnjček izpraznil, je nastopil kot potnik z gramofoni ter izvalil nekemu gostilničarju več gramofonskih plošč in 20 K denarja. Te dni ga policija izsledila in aretovala.

**Ni vse zlato, kar se svetli.** V soboto je srkal v neki žganjarini na Dunajski cesti nek mlad fant žganje. Ko ga je imel dovolj, je račun hotel poravnati z »zlatom«, ki se je pa v gostilničarjevi roki izpremenil v pozlačen kračar. Ko je žganjarček opazil gostilničarjevo obrambo poteza, je urno odnesel pete.



Stopnice, balustrade i. t. d.  
Najnižje cene!

Kdor zida ali rabi cementne izdelke naj zahteva cene od  
**tvornice cementnih izdelkov Jos. Cihlar**  
Ljubljana, Dunajska cesta št. 67, nasproti topničarske vojašnice.

Cevi, korita  
i. t. d. 2809  
Najnižje cene!

C. kr. avstrijske državne železnice.

**Izveleček iz voznega reda.**

Veljaven od 1. oktobra 1910.

**Odhod iz Ljubljane (jut. žel.)**  
7:04 zjutraj: Osební vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.  
7:25 zjutraj: Osební vlak v smeri: Grosuplje, St. Janž, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.  
9:12 dopoldne: Osební vlak v smeri: Jesenice, z zvezo na brzovlak v Celovec, Dunaj j. k., Linč, Prago, Draždan, Berlin, Beljak, Badgastein, Solnograd, Monakovo, Kolín.  
11:40 dopoldne: Osební vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, Celovec, Gorica, Trst.  
1:32 popoldne: Osební vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, St. Janž, Straža-Toplice, Kočevje.  
3:30 popoldne: Osební vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.  
6:35 zvečer: Osební vlak v smeri: Tržič, Jesenice, z zvezo na brzovlak v Beljak, Celovec, Dunaj, z. k., Badgastein, Solnograd, Monakovo, Inomost, Frankobrod, Wiesbaden, Kolín, Düsseldorf, Vlissingen, Trbiž.  
7:40 zvečer: Osební vlak v smeri: Grosuplje, St. Janž, Rudolfovo, Kočevje.  
10:10 ponoči: Osební vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Gorica, Trst.

**Prihod v Ljubljano (jut. železnice)**  
7:14 zjutraj: Osební vlak iz Jesenic, v zvezi na brzovlak iz Berlina, Draždan, Prago, Linca, Monakovega, Solnograda, Badgasteina, Beljaka, Gorice, Trsta, Tržiča.  
8:52 zjutraj: Osební vlak iz Kočevja, Rudolfovega, Grosuplje, St. Janža.  
10:12 dopoldne: Osební vlak iz Trbiža, Jesenic v zvezi na brzovlak iz Dunaja, z. k., Celovca, Vlissingena, Düsseldorfa, Kolína, Wiesbadna, Frankobroda, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Badgasteina, Beljaka.  
11:20 dopoldne: Osební vlak iz Gorice, Jesenic, Celovca, Beljaka, Tržiča.  
2:09 popoldne: Osební vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplje, St. Janža.  
4:17 popoldne: Osební vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka, Gorice, Trsta, Jesenic, Tržiča.  
6:58 zvečer: Osební vlak iz Jesenic, v zvezi na brzovlak iz Berlina, Draždan, Prago, Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda, Badgasteina, Beljaka, Dunaja j. k.  
8:15 zvečer: Osební vlak iz Beljaka, Trbiža, Celovca, Trsta, Gorice, Jesenic, Tržiča.  
9:07 zvečer: Osební vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplje, St. Janža.  
11:22 ponoči: Osební vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka, Trsta, Gorice, Jesenic.

**Odhod iz Ljubljane (državni kolodvor).**  
7:28 zjutraj: Osební vlak v Kamnik.  
2:05 popoldne: Mešanec v Kamnik.  
7:35 zvečer: Meša ec v Kamnik.  
11:— ponoči: Mešanec v Kamnik le ob nedeljah in praznikih v mesecu oktobru.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu

**Gospodična**

večja slovenskega in nemškega jezika, nemške stenografije, knjigovodstva in pisanja na stroju **išče mesta v komptearju ali pri odvetniku.** Sprejme tudi **mesto blagajničarke.** Cenjene ponudbe na upravnishvo „Slov. Naroda“ pod „Marjivost“.

**Češke brikete**

in kosovni premog, najboljšje in najcenejše kurivo za peč, podkurilna drva nepotrebna, (navodilo zastoni) priporoča po najnižji ceni „**Češko skladišče premoga,**“ Nova ul. 3. v Ljubljani.

**Nikdar več!**

ne premenjam mila, odkar rabim **Bergmannovo lilijno mlečno milo z lesenim konjičkom** (znamka lesen konjiček) trvdke Bergmann & Co., Dečín na L., ker je to edino najbolj učinkujoče medicinalno milo proti solnčnim pegam in za negovanje lepe, mehke in nežne polti. Kos po 80 vin. se dobiva po vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah itd. II 505

Ugodna prilika! Obrtniki, pozor!

**Staroznana občestna gostilna**

na prometnem prijaznem solnčnem kraju na Gorenjskem ter zraven pripadajoče veliko gospodarsko poslopje s hlevom in staro kovačnico **se odda v najem** eventualno nekaj **proda** vsled drugega opravila. Lega obeh poslopij je lepa, ležita tik velike ceste in vode zelo pripravno za večje podjetje, tudi več obrtov kot trgovca, mesarja, kovača kleparja, ključavničarja, krojača, mizdja, kolarja, sedlarja, voznika in enake samostojne obrtnike. Naslov pove upravnishvo „Slov. Naroda.“ 76

**Hotel Tratnik**

„Zlata kaplja“  
Ljubljani 1913  
Sv. Petra cesta šte. 27  
v bližini kolodvora.  
Lepe zračne sobe.  
Priznana fina kuhinja.  
Izborne pijače.  
Nizke cene.  
Lepi restavracijski prostori.

**Zaradi inventure izvanredno znižane cene:**

Raglan za dame	preje K 40.—	sedaj K 12.—
glodalitiška mantilja za dame	„ 40.—	„ 12.—
palato za dame	„ 60.—	„ 16.—
pelerina za dame	„ 15.—	„ 8.—
kratki kožuh za gospode	„ 60.—	„ 30.—
zimaka ali športna suknja za gospode	„ 40.—	„ 18.—
obleka za gospode	„ 40.—	„ 16.—

**Angleško skladišče oblek**  
D. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg 5.

**RAZGLAS.**

**S 1. februarjem 1911 pričeni uvede se v ljubljanskih lekarnah nočno službovanje** in sicer tako, da bodo vsak teden po tri lekarnne imele nočno službo, po tri pa počitek. Vendar si mestni magistrat pridruže pravico, to dovoljenje takoj preklicati, če bi iz njega izvirale kake nepravilike. Dogovorno s predstojništvom gremija se turnus določa tako, da bodo od 1. februarja dalje one tri lekarnne, ki imajo nedeljsko službo, imele tudi nočno službo na nedeljo sledeči teden. Turnus nočnega službovanja se bo na vratih poedinih lekarnah natančno označil in sicer na ta način, da razobesijo lekarnne, ki imajo nočno službo, tablico z napisom „**Nočna služba**“, lekarnne, ki imajo počitek, pa tablico z napisom „**Nočna služba imajo ta teden lekarnne**“ z natančnim naslovom teh lekarn.

**Mestni magistrat ljubljanski,**  
dne 20. decembra 1910.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik: **Laschan I. r.**

**Valjčni mlin v Domžalah**  
**I. BONČAR, LJUBLJANA**

Centralna pisarna in skladišče: **Vegova ulica 6.**  
Telefon interurb. št. 129. Telefon interurb. št. 129.  
Priporoča pšenično moko izvrstne kakovosti kakor tudi otrobe in druge mlevske izdelke.  
Zastopstvo in zaloga v Gorici: Peter Gruden & Comp., Stolni trg št. 9.  
Zastopstvo za Trst z okolico, Istro, Dalmacijo in Furlanijo: C. Ungar, Trst, poštini predal.

**Pozor! Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem otvoril ::**

**VINOČOČ**  
v Ljubljani, Sv. Petra nasip 43  
(preje Tosti)  
kjer bodem po zmernih cenah točil najboljša ter zajamčeno pristna vina iz svoje zaloge. — Za prigrizek se bode postreglo z mrzlimi jestvinami. — Priporočam se najvdaneje za mnogobrojen poset z vsem spoštovanjem  
**ALOJZIJ ZAJEČ**  
60 vinotržec  
:: Spodnja Šiška ::

Nič več izpadanja las!  
Nič več prhljaja!  
Lasje in brada zrastejo nanovo!  
„Lasni Petrolin“ iz P. Schmidbauerjevih nast. kemičnega laboratorija Salzburg H. zanesljiva zdravila pred izpadanje las in prhljaja. Pospejuje novo rast las in brade in je uspešno za splošno negovanje las. „Petrolin“ je preizkušeno c. kr. zdravstveno obličivo, zapisovani in priporočali so ga vsi mnogi zdravniki. Na tisoče lekarskih zdravnikov in stikov. Gospi dr. Eickler, Komotav (Češko) pise: „Med različnimi sredstvi proti lupadanju las, elastični proti prhljaju, sem spoznala vas izdelek „Petrolin“ za najpreizkušenejši in so ga po mojem prepisju povsod rabili z dobrim uspehom.“ „Lasni Petrolin“ steklenica 3 š in 7 š. Samo pristna, ako je v steklenici in ovojni karton vrisljana firma P. Schmidbauer's Werk, kemični laboratorij Salzburg — Batschke.



**Dobiva se pristen:**  
**Postojna:** Baccarich, lekarna.  
**Breže:** H. Hauser, drogerija.  
**Gorica:** Ant. Malnig, drogerija.  
**Celovec:** Birnbacher, lek., Pavel Hauser, lek., Eger nasl., lek »pri Angelus«, Ant. Kober, drogerija.  
**Ljubljana:** Jos. Mayr, lek., Ant. Kanc, drog., Gabriel Piccoli, lekarna; Sušnik, lekarna.  
**Lipnica:** Lautner & Zechner, lek.  
**Tržič:** Vinc. Eggenberger, lek.  
**Pulj:** A. Curedich, drog., G. Tominz, drogerija, Aug. Zuliani, drogerija.  
**Beljak:** Lud. Assmann, lek., Fr. Martinek, drogerija, Ernest Stumpf, drogerija.

Stevilo naročnikov za  
**Planinšek<sup>ovo</sup> praženo kavo**  
narašča od dne do dne.  
**Nad tisoč gospodinj jo kupuje.**  
Velecenjena gosoa!  
Ne ovustite je tudi v Vašem gospodinjstvu vpeljati:  
**:: Planinškova pražena kava ::**  
ne potrebuje nikakih priporočil, kdor jo enkrat kupi, jo zahteva vedno!  
Dobi se le v pražarni; vogal Dunajska cesta - Sodnijska ulica in v špecerijski trgovini: Dunajska cesta 6.  
3816

**Lepo meblovana soba**  
s posebnim vhodom se takoj odda solidnemu gospodu. — Natančneje se poizve Rimska cesta 9 III, vrata 19.

V. letnik  
Slov. trg. društvo „Merkur“ v Ljubljani je izdalo 44  
**Zrgovski koledar za leto 1911.**  
Koledar je trgovcem in sotrudnikom nepogrešno potreben.  
Gena 1 K, po pošti 1 K 20 v.  
Dobiva se pri društvu in vseh knjigarnah.  
V. letnik

Zagrebska tovarna, tvrdke Henrik Francka sinov, v vsakem oziru novodobno urejena, izdeluje svoje proizvode izključno le iz najboljših sirovin.

V Vaš prid bode, bode te li pri nakupovanju dajali prednost temu izvrstnemu proizvodu pravemu: **Franckovem: kavnem pridatku z mlinčkom, iz zagrebške tovarne.**



2. Koga V Y 1182. 5: 9 L. V.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.  
Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se 1942 vplačili.

**„SLAVIJA“**  
vzajemno zavarovalna banka v Pragi.  
Rezervni fond K 48,812.797.— — Izplačane odškodnine in kapitalije K 109,336.900.—  
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.  
Vsa polnopravna dejela: Zigar pisarne so v lastne bančnej hiši  
**Generalno zastopstvo v Ljubljani** v **Gospodski ulici šte. 12.**

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.  
Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in občnokoristne namene.

<p><b>Zaloga</b> sukna, platna, :: modnega in :: manufakturnega blaga.</p>	<p><b>Franc Souvan sin, Ljubljana</b> Mestni trg št. 22 in 23. Manufakturna veletrgovina. 2280 Narodno podjetje.</p>	<p>Največja zaloga :: preprog. ::  Popolne opreme :: za neveste. ::</p>
--	--	---

Kupujte in zahtevajte odine lo

# CIRIL in METODOV ČAJ

je najboljši. 13  
Glavna zaloga pri Prvi slov. zalogi čaja in ruma na debelo v Ljubljani, Rožna ulica št. 41.

Za slabokrvne in prebolele  
je zdravniško priporočeno črno dal-  
matinsko vino 32

## Kuč

najboljše sredstvo.

4 steklenice (5 kg) franko K 4.—  
Br. Novakovič, Ljubljana.

Prvi  
slovenski  
izpračani



optik in strokovnjak  
**Dragotin Jurman**  
Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.

## Učenca

iz dobre hiše 92

sprejme v trgovino  
Fran. Xav. Aumanna sin, Krško.

# Mlin

s 5 točaji, žaga in nekaj parcel  
se da takoj v najem. 71  
Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Velika zaloga 316

## domaćih in tovarniških čevljev

Naročila po meri se izvršujejo točno in solidno v lastni delavnici.

### MATEJ OBLAK, Kongresni trg št. 6.

## O. Bernatovič, Ljubljana, Modni salon za

gospode in dame

Glavni poslovni princip te slovite tvrdke je od nekdaj, da nudi svojim odjemalcem samo najboljše blago. Ker stori tvrdka tudi vse mogoče, da glede cen hodi nad konkurenco, je v deželi prišla na najboljši glas. Velika izbira njenih najnovjših pariških modelov je vsestransko znana, poznane so izredno nizke cene vseh predmetov, istotako je pa tudi znano, da ima tvrdka največje skladišče med vsemi sosednjimi večjimi mesti. Tvrdka, ki je ustanovljena l. 1880 uspeva zaradi tega sijajno in se bo zanaprej razvijala še uspešneje. 96

Večjo množino dobro žgane, rdeče  
**zidne opeke**  
odda stavbno podjetje Filip Supančič  
v Ljubljani. 95

## Natečaj.

Štev. 426/1911.

Glasom zaključka mestnega zastopstva z dne 8. oktobra 1910, § 88, toč. 13, odobrenega z odlokom kr. deželne vlade, oddelek za notranje stvari z dne 18. novembra 1910, št. 65.511a z ozirom na zaključek mestnega zastopstva dne 30. novembra 1910, § 123, se razpisuje s tem natečaj



## Parlograph

edini resnični popolni 16

### diktirni stroj.

Diktira vam vašo korespondenco. Kontrolira vsak telefonični pogovor. Vsakomur radovoljno brezobvezno razkazovanje v Šelenburgovi ulici št. 7, I. pri The REX Co. v Ljubljani.

## Kavarna „LEON“

na Starem trgu št. 30  
:: je kakor navadno ::  
**vso noč odprta.**

Za obilen obisk se priporočata  
**Leon in Fani Pogačnik.**

## za izpopolnitev novo kreiranega mesta inženirja

pri mestnem glavarstvu v Varaždinu z letno plačo 26000 K, reci dva tiso šeststo kron s šestimi dokladami vsakih pet let po 150 K, reci sto petdeset kron, kakor z letno stanarino v znesku 630 K (šeststo trideset kron), s pravico do avanziranja ter s pravico do pokojnine in oskrbe vdove in otrok, po zakon z dne 10. marca 1892 glede umirovljenja in oskrbe deželnih uradnikov i uslužbencev, njih vdov in sirot.

To mesto se izpopolni za 1 leto, a po preteku tega se mor prositi za definitivno nameščenje, o katerem odloča mestno zastopstvo.

Prosilci morajo biti v smislu § 7. zak. z dne 18. decembra 1894 za ure ditev stavbne službe v kraljevini Hrvaški in Slavoniji usposobljeni za tehnični službo.

Prosilci morajo biti popolnoma večji hrvaškega odnosno slovenskega i nemškega jezika. Prošnje, opremljene s krstnim odnosno poročnim listom, spričevali o dovršenih tehničnih študijah, o položnih dveh državnih tehnični izpitih, o dosedanjem službovanju, zdravniškim izpričevalom ter opisom živ ljenja, naj predložijo prosilci, nahajajoči se v javni službi, potom predpostavljene jim oblasti, ostali pa neposredno do 7. februarja 1911 temu mestnem glavarstvu. Prednost imajo ogr.-hrvaški državljani in v kraljevini Hrvaški i Slavoniji rojene osebe, ki se nahajajo že v slični službi in so položili izp za deželne stavbne uradnike. Prosilci brez tega izpita se morajo zavezati, d ga polože v teku enega leta.

Mestni načelnik: **Dr. Magdič** l. r.

# Kralj. ogrsko davka prosto 4% državno rentno posojilo iz leta 1910

v nominalni vrednosti 250,000.000 kron = 212,500.000 mark v n. d. v. = 262,500.000 frankov = 10,416.666,13,4 Livres Sterling.

Na podlagi pooblaščenja z zak. člen IV. iz leta 1910, § 2. se izdaja (emitira) **kralj. ogrsko davka prosto 4% državno rentno posojilo** v nominalnem znesku po 250,000.000 kron, ki bo služilo kot pokritje v § 1 označenega zakona odobrenih izdatkov po 9,315.185 kron, nadalje v pokritje po zakonodaji odrejenih investicij, ter končno za dopolnitev blagajničnega stanja.

Zadolžnice se glase na imetnika v odstavkih po 480, 2400, 4800 in 9600 kron oziroma protivrednosti v markah, frankih in Livres Sterling.

Zadolžnice se obrestujejo pričenši s 1. septembrom 1910 s 4% na leto v poluletnih obrokih dne 1. marca in 1. septembra vsakega leta za nazaj.

Zadolžnice so opremljene z obrestnimi kuponi, katerih zadnji zapade 1. septembra 1930, in pa s talonom, proti kateremu se svoj čas lahko dvignejo pri plačilnicah nove kuponske pole, brez kakih stroškov ali ogrskih pristojbin.

Po splošnih zakonitih določilih si kralj. ogrsko finančno ministrstvo pridržuje pravico, to posojilo vsakčas po prejšnji najmanj trimesečni odpovedi nazaj plačati.

Zadolžnice in njih obrestni kuponi so oproščene vseh obstoječih kolkov, pristojbin in davkov in se jim zagotavlja popolna kolkovna, pristojbinska in davčna prostost tudi za bodočnost, tako, da se zadolžnice in kuponi izplačujejo brez vsakega odbitka.

Posesnik zadolžnic zamore obresti, oziroma zneske morda odpovedanih zadolžnic, proti izročitvi zapalih kuponov, oziroma zadolžnic v onih iznosih, kateri odgovarjajo vrednostni razmeri, označeni v zadolžnicah, dvigniti po lastni izbiri:

pri vseh mestih, poverjenih z izplačevanjem v deželah ogrske krone in na Dunaju v kronah, v Frankobrodu o. M., Hamburgu, v Lipskem in Monakovem v markah n. d. v., v Bruselju in Curihu v frankih, v Londonu v Livres Sterling.

Vsa razglasila, ki se nanašajo na to kralj. ogrsko davka prosto 4% državno rentno posojilo se bodo prijavljala razen v »Budapesti Közlöny« in v »Wiener Zeitung« še v šestoro inozemskih časopisih.

V Bolcanu, Bregencu, Brnu, Feldkirchu, Gabloncu, Gorici, Inomostu, Karlovih varih, Lvovi, Moravski Ostravi, Olomucu, Pulju, Pragi, Libercih, Toplicah, Trstu, Zavadu in Warnsdorfu pri podružnicah C. kr. priv. Avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt.

V Buda-Pešti: pri kralj. ogrski državni osrednji blagajnici,  
„Ogrski splošni kreditni banki,  
„Kralj. ogrski poštni hranilnici,  
„prvem peštanskem domovinskem hranilničnem društvu,  
„peštanski ogrski komercialni banki.

V deželah ogrske krone: pri vseh državnih blagajnah, poverjenih z izplačevanjem ku ponov 4% kralj. ogrskega kronskega rentnega posojila, dalje pri vseh po družnicah Ogrske splošne kreditne banke, peštanske ogrske komercialne banke in Dunajskega bančnega društva.

Za subskripcijo v deželah ogrske krone in v Avstriji veljajo nastopni pogoji:

1. Subskripcijska cena je določena na 91.60%, prištevsji obrest po 4% računjen od 1. septembra 1910 do dneva odjema.
2. Subakbirati je mogoče po za to določenih prijavnih tiskovinah, ki se brez plačno dobivajo pri preje označenih poslovalnicah.
3. Ob subskripciji je založiti varščino 5% znamenovanega zneska in sicer a v gotovini ali pa v takih po dnevnem kursu zaračunjenih efekti, ki jih dotična sub skripcijska poslovalnica sprejme za dopustne.
4. Zadolžnice se bodo čimprej mogoče dodelile po zaključku subskripcije. Vsaki subskripcijski posredovalnici je pridržano poverilo, da določi po svojem pre udarku visokoat zneska vsake posamezne dodelitve. Ako je dodelitev manjša neg znamenovani znesek, se nemudoma vrne presegajoča varščina.
5. Dodeljene obligacije morajo znamenovalci dvigniti od 26. januarja t. l. d najkasneje 10. marca t. l. Znamenovalcem je prosto dano, dvigniti dodeljene jim obl gacije v teku te dobe tudi v delnih zneskih ne pod 4800 kron. Po popolnem dvig nenju se zaračuni, ozir. povrne založena varščina.
6. Prijave za določene odstavke se morejo vpoštevati samo toliko, kolikor j dopustno po preudarku subskripcijskih posredovalnic.
7. Dvigniti je treba zadolžnice tam, kjer so bile znamenovane.

Kralj. ogrski finančni minister:  
**Ladislav pl. Lukacs** s r.

Glede na predstojeci razglas Nj. ekscelece gospoda kralj. ogrskega finančnega ministra, se delni znesek

**nominale 200,000.000 kron kralj. ogrskega davka prostega 4% državnega rentnega posojila iz leta 1910**

razpisuje v subskripcijo.

## Subskripcija se vrši

.: v sredo, dne 11. januarja 1911 .:

ob uradnih urah, običajnih v vsaki subskripcijski posredovalnici in po določilih ki se objavijo na dotičnih mestih:

Na Dunaju: pri C. kr. priv. Avstrijskem kreditnem zavodu za trgovino in obrt,  
„ C. kr. priv. splošnem avstrijskem zemljiško-kreditnem zavodu,  
„ C. kr. priv. banki za avstrijske dežele,  
„ banki S. M. pl. Rothschild.

V Ljubljani: pri podružnici C. kr. priv. Avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt (Franca Jožefa cesta št. 9.)

V Buda-Pešti in na Dunaju, meseca januarja 1911.

<p>Ogrska splošna kreditna banka. Kralj. ogrska poštna hranilnica. Prve peštanske domovinske hranilnično društvo. Peštanska ogrska komercialna banka.</p>	<p>C. kr. priv. Avstrijski kreditni zavod za trgovino in obrt. S. M. pl. Rothschild. C. k. priv. splošni avstrijski zemljiško kreditni zavod. Dunajske bančno društvo. C. kr. privilegirana banka za avstrijske dežele.</p>
---	---